Здравка Георгиева Сертева - Йорданова

ИСКРИ НА ЗНАНИЕТО

НОУ “ Лазар Маджаров”
с. Бориславци

Пловдив, 2009 г.

Здравка Сертева - Йорданова

НАРОДНО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЛАЗАР МАДЖАРОВ" с. БОРИСЛАВЦИ

Пловдив, 2009 г.

От сърце благодаря на приятелите си
и на фирма - "Прима транс"- ООД
за финансирането на книгата.

Автор: Здравка Сертева
Предпечат и печат: "АДГ" ООД - гр. Пловдив
Пловдив, 2009г.

ПРЕДГОВОР

Книгата за училището, написана с голяма любов, която извира от сърцето на автора – Здравка Сертева, е да остави памет за хората в селото в което те тук са създавали семействата си, раждали са децата си, които са учели тук в това училище „Лазар Маджаров".

В книгата е направен опит да не е забравено нещо, което е оставило диря в спомените на учениците прекрачили прага на училището.

От нея лъха една голяма обич, преклонение и възхищение, пред делото на учителите работели в това училище, пред учениците излезли от него и станали достойни граждани, гордост за село Бориславци и любимото училище, което авторката не би искала да потъне в забвение.

След прочета на книгата се усеща прилив на духовност на топлина и се вглеждаш в общочовешките стойности у хората.

Спомените, размислите за миналото ни правят съпричастни на техния хубав живот, на тяхната отговорност и човешки ценности, на болката от загубата на училището и спомени за истинските, любимите учители и съученици.

В тази книга Здравка Сертева без да използва смайващи метафори, пише безкрайна огърлица от чистосърдечни послания, от дълбоко преживени размисли, от бликащо родолюбие. Видимо тя е заредена с неизчерпаема енергия и това е обещаващо.

Уважаеми бориславчени, тук е мястото да изкажем нашата и ваша благодарност, за неуморимия труд на авторката, да увековечи спомена за училището, което да нея е една болка, едно страдание, че вече не съществува.

Светла Георгиева Дрындарова

Има хора които строят чешми по пътищата на селото. Други, които слагат къщички за птичките, вият им гнезда, хранят ги през зимата, за да има птича песен.

Има хора, които откриват и прокарват пътеки по недостъпни планински склонове.

Тези хора са родени да раздават светлина, красота и обич. Такива са възпитаниците на ОУ "Лазар Маджаров" с. Бориславци.

Нека бъдем като тях!

Мили бориславчени щастлива съм, че съм част от Вас, прекрасни хора и винаги съм Ви обичала, уважавала и съм се прекланяла пред силния ви дух. Вземете моята книга в ръцете си, тя е дар за Вас.

Авторката

ПИСМО НА БЛАГОДАРНОСТ КЪМ ВСИЧКИ УЧИТЕЛИ, ПРЕПОДАВАТЕЛИ В ОУ „ЛАЗАР МАДЖАРОВ" с. БОРИСЛАВЦИ

Като огън парят и трогват думите.
Учителката! Тя ще живее в паметта ни
с най светлите спомени от детството.

Може би няма да помня как съм се научил да пиша буквите, да броя числата, да чета. Може би няма да имам спомен за нито една тетрадка, домашно или класно. Но в замяна на това, както нищо друго на света, ще бъде жива пред мен усмивката на моята учителка.

И когато минат много години, аз ще те срещна моя учителко. С трепет ще откривам под потъмнялата и оплетена от бръчки кожа на лицето ти, онова младо сияние, което така мило озаряваше дните ми в училище. И в своята старост ти ще бъдеш красива. Само оная усмивка ще я няма. времето ще я пресуши. Но в замяна на това, цялата ти доброта, пощадена от годините, ще бъде събрана в очите.

Ще се прегърнем за раздяла!

И не ще искам от този свят нищо друго, освен дълги и спокойни години за теб, моя учителко.

УЧИЛИЩЕ, МОЕ!

Здравей, мой школски пристан!

Училище! Как звънко и романтично звучи! Чия е била идеята за твоето създаване? Къде е тайната за твоята магия?

Нямам отговор, но фактите са неоспорими. Събрани от школския звънец, децата прекрачват твоя праг и притихват пред чудатата черна дъска. Гласът на учителя разкрива пред нас тайнство след тайнство от двореца, наречен НАУКА. Постепенно намираме отговори на нашите въпроси: Защо? Как?, ставаме уверени и се убеждаваме, че можем и знаем.

Нашият живот в училище става различен. Детският смях и глъч огласят училищните коридори, песните и танците ни преораждат.

И училището се усмихва лъчезарно и светло. То приютява своите възпитаници, за да им разкаже дълга приказка за децата, които години поред посреща и изпраща. За него старост няма.

Но за нашето училище „Лазар Маджаров" настъпи край. то обаче не престава да живее в сърцата на всички, които са минали през него. И са получили добрата дума и топлата усмивка на учителя. Колко нужни и потребни са ни само. Какво бихме правили, ако ги нямаше? Не искам и да си помисля.

Защото колкото и да знаеш и да можеш, колкото и късметът да е на твоя страна, ти винаги си имал нужда да чуеш поощрителното „Браво!", от една усмивка, която да сътвори магията на щастието.

- Усмивката на учителя от училище „Лазар Маджаров" в с. Бориславци.

УЧИЛИЩЕ ЛЮБИМО

Кое дете пристъпило за първи път в училищната сграда, не се вълнува? Няма такова. всяка година с много трепет и вълнение, всеки пристъпва отново училищния праг.

Аз си спомням и днес хубавия, слънчев септемврийски ден. Пременена с най хубавите си дрешки, с една ръка стискам ръката на мама, а с другата букет от трендафили, за учителката, която ще ме учи **„на ум и разум"**, която ще ми държи ръката, за да се науча да пиша на чист български език.

По улиците има много деца. По големите вървят на групички без родителите си. Те весело се смеят. Уверени са в себе си не за първи път ще прекрачат прага на родното училище.

Ето ни в двора на училището. Двуетажна много красива сграда.

Влизаме (в училището). Поразява ме чистотата. Ето и гласът на училищния звънец, който ни зове. Учителката хубава с топъл глас и светли очи ни посреща усмихната. леко ми става на душата ще съм при най хубавата, най добрата учителка (Минка Митева Тодорова).

Благодаря Ви, мила учителко поклон.

И така ден след ден, месец след месец, неусетно завършва учебната година.

Редят се година след година и всеки път с радост поемаме пътя към училището.

ПОЛЕТЪТ НА ПТИЧКАТА И ДЕТЕТО

Детенце хубаво, пиленце любово
къде под мишница с таз малка книжчица?
Отивам бабичко, макар и слабичко
книжка да се уча добро да сполуча.

Вдигаш поглед на горе към небесната шир.

Полетът на птицата грабва вниманието.

Красивата бяла птица кръжи над изоставената училищна сграда. От висотата на своя поглед тя вижда и чертае 4-5 гранитни камъка. Те са вградени в пътя, в историческия път, извървян от училището, носещо светлото име „Лазар Маджаров".

Неуверени са крачките на малкото дете. Букварчето е прегърнато силно с едната ръчичка, а с другата то е водено уверено напред през годините. Майчината ръка, силна и здрава се е сляла с нежната детска ръка.

Всичко е огласяно от един камбанен звън, който ярко и силно напомня знаменателната 1941 г. Едно начало на нова училищна сграда, която изгрява с името на един от първите учители, още в старото училище.

- Митьо Тодоров и съпругата му Минка Тодорова.

Всяко начало е трудно, но и вълнуващо. Детето с усилие, но с голямо желание се изкачва стъпало по стъпало нагоре. Година след година нагоре и все нагоре извървяха Калинка Армутлиева, Димитринка Янкова, Димитринка Барбова, Павлинка Сертева, Тодор Николов, Васил Лазаров, Димо Братанов, Димитър Сертев, Елена Христова, Елена Барбова, Добра Георгиева, Ангел Георгиев и много други.

МОЕТО СЕМЕЙСТВО И УЧИЛИЩЕТО

„Моят дом е моята крепост" уверява една древна мисъл. А аз бих продължила обичам да съм зад крепостните стени - там където е най святото което имам моето семейство. То винаги е свързано с думите, обич и топлота и с онази нежност, която ме зарежда със сила всеки миг. То е изворът на всички мои добродетели, които ме карат да се извися над всичко, усещайки любовта, чрез която дишам.

Домът е едно огнище, чийто постоянен огън гори в мен самата. Там е всичко - моите първи стъпки, гледайки усмивката на мама, усещайки силната ръка на татко, радостта в очите на баба.

И така стъпка по стъпка стигам до училището за да прекрача неговия праг и да вляза в едно по голямо семейство, където са моите връстници. Тук е и любимата ми учителка. Тук с много обич и търпение пиша първите букви и потъвам в страната на познанието, за да погледна през отворения прозорец към света.

Училището моето второ семейство. Едно огнище на знания, които ме създават като човек и ме карат да се изкачвам все по нагоре и по нагоре към върха.

Семейството и училището - сякаш се преплитат едно в друго, както се преплитат цветовете на дъгата. Те ме моделират неусетно, учейки ме да различавам доброто от злото, да променям в себе си това, което трябва и да постигам това което искам.

И така стъпка по стъпка ние вървяхме по своя път, оставяйки светла диря. Ще спомена някои с които бяхме успоредни и да ми простят тези които ще пропусна:

Господин Димитров, Васил Малев, Султанка Теохарева, Султанка Каракехайова, Марийка Янева, Марийка Димитрова, Тодорка Шасоногева, Калинка Армутлиева, Димитринка Барбова, Петра Кирякова

МОЕТО УЧИЛИЩЕ

15 ти септември, - незабравима дата в живота на всички ни. първият училищен звънец още звучи в ушите ни. Колко дълго го чувахме след като напуснахме училището. А то нашето, моето училище, светло и просторно, щом влезем сякаш винаги ни казваше: „Добре дошли"! Добре дошли тук, където се учеха и вашите по големи братя и сестри и където преподаваха и преподават достойни учители, достойни българи като: Атанас и Мария Манолови, Павлинка и Йордан Куманови, Начка и Димитър Куманови, Митьо и Минка Тодорови, Григор, Димитър, Мария Янева, Керана Николова, Пенка Хребарова, Йорданка и Георги Борисови, Султанка и Димитър Барбови, Петра Ленкова, Ленков, Елена Йорданова, Никола Гецов, Златка Сертева, Лотев, Газдов, Кольо Куртев и много други.

Всеки е оставил у всеки от нас следа, но незабравими остават четирите години при първата учителка. С много доброта и търпение, те ни учеха да четем и да пишем, да смятаме и ни отвориха очите към света. Но времето лети като сън. Събираме се за последен път заедно с любимия учител от начален курс, за да поднесем огромен букет от обич. Разделяме се със сълзи на очи и поемаме нагоре прогимназията. Тук също ни посрещат учителите и ни обгръщат с обич и топлота.

Горда съм, че съм учила в ОУ „Лазар Маджаров" с. Бориславци. Горда съм, че съм частица от толкова достойни хора, минали от нашето училище.

Обичам те, мое родно училище, макар сега да си друго.

УЧИЛИЩЕТО

След родния дом, то училището е мястото, където детето пораства, получава образование, възпитание, обогатява си като личност.

ОУ „Лазар Маджаров" в с. Бориславци е дало основа и посока за духовно израстване на много хора.

От това училище са излезли много поколения възпитани, ученолюбиви и трудолюбиви хора като: Стайчо Ив. Паничков, Васил Лазев, Румяна Йорданова, Димитър и Султана Барбови, Елена и Георги Узунови, Драган Хр. Барбов, Петра Чатакова, Елена Йорданова, Анастас Г. Арнаудов, Иринка Г. Арнаудова, Димитринка Барбова, Йорданка Паничкова, Керена , Димитър и тодор Николови, Мария Янева, Златка Стефанова Сертева, Йордан Барбов, Здравка и Павлинка Сертеви и много други.

Това се дължи на добрите преподаватели и възпитатели, които с голямо търпение и лични ценностни качества са формирали стотици специалисти и най вече добри хора: Атанас Газдов, Ленков, Петра Чомакова, Георги Борисов, Кольо Куртев, Павлинка и Йордан Куманови, Начка Куманова и други.

24-ти МАЙ

Думи, които всеки българин знае от момента на пристъпването на училищния праг за първи път.

Думи, които често пъти изговаряме наизуст без дори да се замислим за смисъла и гордостта които носят.

24-ти май не е просто поредния официален празник това е денят, в който всеки българин може да изкрещи с пълно гърло, че е горд потомък на нация, заемаща стратегическо място в историята на Европа.

24-ти май е символ на достойнство, традиция и духовност.

Достойнство, защото на този ден честваме азбуката, която сме дали на света. Тя дава самочувствие, образованост и културна независимост на „все славяни".

Традиция най дълго празнувания ни празник в историята вече повече от 200 години.

Духовност, празник не на политици и военни, а на културата и науката. На хората градящи успехите на нацията, които възпитават поколенията след нас учителите в училището.

НА УЧИЛИЩЕТО В с. БОРИСЛАВЦИ- откъдето преди 51 г. започна моя трудов път.

Училище любимо, доземи поклон!
Четиридесет и пет години като звезда огромна грееш.
Почти полувек с медното училищно звънче, за честен труд и за наука призоваваше ни.

Един ли ученик от топлата ти стряха
на път пое с укрепнали криле?
едно момиче плахо своя път
пое от светлите ти класни стаи.

Как биеше сърцето, спираше дъхът
децата в час да могат и да знаят!
Къде, къде ли е сега това момиче,
което в нивите береше маг,
а пролет водеше децата за кокиче
и пееше със тях до късен мрак?!

Селото помни още своите хористи
на сцената в училищния салон.
С какъв младежки жар танцьори и хористи
разнасяха изкуството навред!

УЧИТЕЛКО ЛЮБИМА

Не тъжи, учителко любима,
че ние се разделяме сега.
Отново срещи радостни ще има
не е то края на света.

Ще идваме във дни незнайни,
в дни пълни с обич и тъга.
Не тъжи, учителко любима,
не е то края на света.

Дори когато сме големи,
и женени дори,
ще помним твоята усмивка,
очите ти дори.

УЧИТЕЛ

За труд в живота бях призвана.
Трудът за мене бе лекарство.
С него аз лекувах рани,
каквито имах в живота си не лек.

Учител бях аз тридесет години.
В просторното поле аз сеех семе.
Какво е отдих не узнах,
но не познавах и умората.

Цял живот със страст и огън,
аз борих се да уча хора.
С голяма обич и със същий гняв,
бях със злите твърда, а с добрите мила.

И тежък беше всеки ден.
За мен леките не стигаха
и не учител в клас аз бях,
а просто цялата горях и без остатък се раздавах.

Аз никога не ще са върна там,
тъй както младост се не връща.
Със всеки ден и всеки час,
животът ми си догорява.

КАК КРАСИВО СИ ТИ УЧИЛИЩЕ ЛЮБИМО

Как красиво си ти училище любимо
и колко си великолепно.
Как звучни са песните в тебе
и колко си величествено ти,
достъпно за нас в красотата си.
Животът тук шепти,
това си ти, езикът на вечността
благоуханно в есента
и величествено в зимата.
Това си ти, училище наше!

НА УЧИТЕЛЯ С ЛЮБОВ

Във студения есенен ден
нов учител в класа ни дойде.
Непознат, мълчалив и смутен,
той класа ни пое.

На въпросите сложни
плахо мълчим
мисълта му чудата
ние всички следим.

Урокът труден лесен става
задачи, формули - стават игра
Всички ние плахи, знанието овладяхме,
илюзиите стават мечти.

Годината към своя край отива.
Въпросите напират често.
Учителят ни нов приятел наш.
Това е станало нали?

ПИСМО ДО МОИТЕ ВРЪСНИЦИ

Родихме се в трудни времена,
живяхме в грижи и неволи.
край нас бушуваше война
и бяхме гладни, боси, голи.

Връстници мои, помните ли как
по залък хляб от хляба свой делиха
и майки и бащи за своите деца,
но в трудности глави не преклониха?!

Бързо детството ни отлетя.
За труд укрепваха крилата.
По пътя си не срещахме цветя,
не чакахме от никого отплата.

Щом бурята над родния ни кът
със гръм и трясъци премина,
поехме ние своя трудов път,
учители във цялата Родина.

Връстници мои помните ли как
в школото родно сбирахме децата,
а после тръгвахме до късен мрак
да учим майката, бащата!

Делихме заедно и трудности и радост,
в онези дни на творчески подем.
В мечти и дързост мина младостта ни
да можем нов човек да създадем.

Във труд минаваха дните чудесни,
укрепваха и учениците наши
в игри, екскурзии и писни,
а после литваха с крила на птици.

Догдето гледат нашите очи
и във гърдите ни сърце тупти,
ще бъдем все със наще ученици
с едно сърце и с едни мечти!

СПОМЕНИ МИЛИ

Къде си мое безгрижно, далечно детство?
Изпълнено със спомени незабравими,
с волни игри, смях, закачки и веселие.
Къде си горещо и босоного лято?
С крака изподрани, напукани и здрави,
пасяхме добитъка, овцете агнетата.
Къде сте школски години и копнежи?
С неутолима жажда за знания, успехи!
На светите празници по мегданите,
изпитвахме първите пориви любовни...
къде сте отлетели студентски години?
Когато професии добри усвоихме,
достойнство, чест, гордост и морал пазихме!
Къде сте свидни семейни трудни години?
Деца и внуци възпитани отгледахме,
Обич, вяра и живот на тях отдадохме.

Извървян път
разговор с учители живи, знаещи

"Проведох срещи с учители преподавали в ОУ "Лазар Маджаров".

В нашия кратък и забързан живот, съдбата ни е дала едно истинско чудо паметта – която ни помага да не забравяме миналото в което сме участвали и да трупаме спомени. Човек никога не ще се почувства самотен, докато може и има какво да си спомня.

Истински жизнена усетих моята учителка Атанаска (Начка) Куманова, когато отидох на среща с нея, да ми разкаже за спомените си от онова далечно време на 1947/48 г.

Мислите ни потекоха спокойно и убедено и все започвахме с думите: „спомням си".

- Бях учителка по математика и физика. Учителствахме заедно със съпруга ми Димитър Куманов, който беше директор първата година и след него дойде Панов от Стара Загора, заедно със съпругата си – споделя Начка Куманова.

Моя съпруг преподаваше по френски и руски. Беше добър човек, обичаше работата си и учениците. С тях играеше волейбол, футбол и др.,защото и той обичаше да спортува.

Провеждаха се учителски срещи с учители от съседни села на професионално ниво. Често идваха лектори от Свиленград и изнсяха лекции на различни теми. Това правеха и наши учители.

Съпругът ми беше на едномесечен курс за ръководител на хор, след което състави хор в училището, също и драм състав. Изнасяха пиеси пред жителите на селото.

Същата година се роди дъщеря ми Златка и това ми струваше време да я гледам. Беше срещу зима. Някъде съм споделила, че дървата за зимата са ни малко и трябва да търсим още. След два дена пред квартирата в която живеехме

(пред двора на Никола Хамбарджиев), спира кола, която я карат т.е. съпровождат трима наши ученици: Христо Толумбаджиев, Димитър Щилев и Иван Калайджиев и ми казват, че дървата са за нас, за малката ми дъщеря. Не благодарност, поклон пред такива момчета, дълбок поклон за добрите им сърца. Вечна им памет на починалите.

С много добри спомени съм от колежката ми Пенка Хлабарова от Хасково. Винаги усмихната, готова да помогне на мсеки.

А как мога да забравя учениците си:

Мария Чакърова – много често идваше в квартирата да ми помага да гледам дъщеря ми. Милата и добра Мария, пазя най – добри спомени за нея.

Представата ми за отличен ученик покриваше Здравка Сертева. Не мога да забравя Султанка Теохарева, Султанка Каракехайова, Мария Димитрова, Недялка Димитрова, Мария Янева и много други, чийто имена не бих могла да спомена.

Голямо впечатление ми правеше Васил Льолев, защото си спомням, че винаги идваше с бели ризи и си мислех – как майка му успява да гледа болен човек и така да се справя с нещата.

Много още мога да говоря, но ще завърша с думите: Връщайки се днес в онова далечно, но прекрасно време, душата ми се напълва с топлина и сърцето ми бие по – учестено.

- Разкажете за вашите спомени г-жо Бойнукова!

Когато бях ученичка в гимназията ни накараха да напишем съчинение на тема : „Какъв искам да стана?". Без да се замисля писах, че искам да стана учителка – това ми е мечта. В моите представи учителят беше човек, който знае много и с личния си пример възпитава. Осъществих мечтата си. След гимназия завърших учителския институт във Велинград и ето ме учителка в ОУ „Л. Маджаров" с. Бориславци. Всички учители в училището бяха млади, без опит, но директор беше Атанас Манолов – човек можещ, знаещ, отличен администратор и

организатор. Той и съпругата му Мария – бяха учители с по – голям учителски стаж.

Макар и от млади учители колектива се изгради много добре – стабилен, отговорен към работата си.

Работехме и с деца още от първи клас и положихме основите на тяхната грамотност, на тяхната упоритост, отговорност и целенасоченост. Доказателство за това е че много от тях израснаха като учители, лекари, инженери, техници, строители, ръководители в ТКЗС и т.н.

Атанас Манолов като директор беше създал ред и дисциплина в училището. Оказваше голяма помощ на младите учители в подготовката им. Провеждаха се открити уроци, от които научавахме много.

Учителския колектив се състоеше от учителите:

Атанас и Мария Манолови, Мария Янева, Йорданка Паничкова, Зарка Иванова, Златка Бойнукова, Ставри, Елена Узунова и Елена Йорданова.

Към училището имаше курс по огрaмотяване на нашите родители, които са дошли от Мала Азия и Беломорска Тракия, които бяха неграмотни. Курса водехме аз Златка Бойнукова и Мария Янева. След завършване на курса всички получиха свидетелство за грамотност.

Бих желала да споделя нещо повече за Атанас Манолов. – Беше голям организатор. Направи много за културния живот на селото. Организира младежите и направиха сцена в мазето на училището и там се изнасяха много пиеси. Всички бележити дати се празнуваха там – с участието на младежи и ученици.

В училището имаше танцов състав, който печелеше награди. Имаше и хор с ръководител Павлинка Куманова.

През 1950 г. нямаше нито асфалтирани улици, нито ток, но кипеше живот макар с газена лампа и фенери, живот с чисти чувства и отношения.

- Какво бихте споделили г-н Гоздов за учителските години в ОУ "Лазар Маджаров"?

Назначен бях за учител в с. Бориславци, за което не бях чул нищо. Тръгнах за работното си място, обяркан с неопределено чувство. пристигнах привечер, но по време на пътуването си от един висок връх „Св. Марино" до селото, вече бях спокоен и възхитен от природата, която видях. Слязох от автобуса с добро настроение. Сутринта отидох в училището, където трябваше да работя – голямо чисто, приветливо и всичко тръгна много добре.

Хората бяха много добри, мили. Всички ме поздравяваха с усмивка. Колегите бяха вежливи и мили с мен. Не след дълго имах усещането, че точно в това село, в това училище, сред тези хора съм мечтал да работя.

Всяка сутрин ставам, приготвям се и тръгвам за училище. Една сутрин вървя по пътя обрасъл в зеленина и размишлявам, изплуват много спомени в съзнанието ми. Образът на момичето, което целунах за първи път, ме преследва и сега. Спомням си лицето щ с малките трапчинки, очите, които видях насълзени и устните, които прошепваха нещо – може би за раздяла. Може би! Тогава не можех да съм категоричен, но впоследствие разбрах.

И до днес нося прекрасните си спомени от това красиво родопско село с милите колеги и добрите хора.

- Какво е ехото в душата Ви г-н Куртев - останало от пребиваването Ви в ОУ "Лазар Маджаров" с. Бориславци?

Тук в с. Бориславци, Хасковско, времето като че тече някак по особено: не по – бавно, но по – спокойно. Въпросът не е в неговата отдалеченост. Работата е в липсата на онзи градски невротизъм, който ни прави припряни и неспокойни и ни пречи да погледнем с трезви очи около себе си. А тук всичко излъчва спокойствие: като започнем от заобленитe хълмове, високите върхове, голямата Арда. Те внушават чувство на вечност и непреходност.

В училището „Лазар Маджаров" съществува почти фамилна топлота, която съществува между деца и педагози и която много ме изненада. За нея съм чел в книгите, слушал съм да се говори по научни конференции, но да си призная, на живо никога не ми се беше случвало да я видя. А ето, че тук я виждам, реална и съществува. И не само съществува, но е и неделима част от училищното ежедневие, точно така, както и детския шум в него. А може би точно поради тази причина и шумът тук не дразни никого. Той се приема от всички – и тъкмо това е хубавото – като израз на духовно здраве, а не като липса на дисциплинираност.

Нахлуването на съвременния бит не беше се отразил отрицателно върху душевността на хората в с. Бориславци.

Отивайки си миналото бе оставило най – доброто от себе си, а новото присъстваше преди всичко с плюсовете си. А ето, че тук има конкретни и реални измерения. При условие, където всички се познават, както възрастния, така и детето се чувстват част от общото и съобразявайки се с този факт, определят поведението си. И лошото и доброто става пред очите на всички. Няма я градската анонимност.

Но нима в това село и училище нямаше проблеми?

Имаше и то много – асфалтиране на улиците (което направи Веска- кметица), изграждане на училищния двор, ремонти, нагледни материали и още много неща, които чакаха своето решение. Но работата е в това, че тук и проблемите както и работите бяха общи. Дисциплината между отделните ведомства е скъсена до толкова, че се бе отразила върху езика на месните жители. Не чух никой за нищо да каже: „Трябва да се направи.", а всеки казваше: „Трябва да го направим.". А може би тъкмо в това е тайната на успеха.

Корените на всичко се крият не другаде, а във факта, че с разрешаването на всички въпроси се бяха заели хора като Димитър Чалаков - кмет и Николина Кировска - директор на

училище, които с делата си са доказали, че са хора с душа в която има ехо, не падат духом, докато не ги постигнат

- Какво бе за Вас училището г-н Борисов?

Училището Беше моят живот! Когато човек е останал 28 г. на едно и също място в случая ОУ "Лазар Маджаров" с. Бориславци, дълго след това и на яве и на сън, живее със спомените за училището, за учениците.

Тук работех непрекъснато от 1958 г. до 1986 г. В първите години учениците бяха много. Те бяха скромни, учтиви и трудолюбиви, отгледани и възпитани в трудови семейства с патриархални традиции и добродетели.

Ежегодно се организираха различни прояви като фестивали, посветени на дати от българската история, празници на талантите, на научно и техническо творчество, спортни състезания, шахмат и конкурси, които даваха възможност за развитие и изява на различни индивидуални интереси и способности на децата.

Ежегодно се провеждаха 6-7 дневни екскурзиидо най - интересните исторически и туристически обекти в България. Това спомагаше за възпитание на патриотични чувства.

Имаше и танцов състав в училището. Танцьори като Павлинка Сертева, Димитринка Барбова и др., радваха с хубавите танци жителите на с. Бориславци и участваха в различни фестивали в страната ни.

Всички факти от този период говорят, че развитието от цялостната работа в училището бяха много добри.

Повечето учители бяха с много добра научна и педагогическа подготовка. За тях си спомням винаги с удоволствие.

Много от нашите ученици учеха в известни университети в България.

Пожелавам на всички учели в ОУ "Лазар Маджаров" с. Бориславци и учители пребивавали там и останали живи,

много здраве и сили за да могат да посрещат предизвикателствата на новото време.

- Какво е общото и различното между сегашните и тогавошните ученици г-н Барбов?

Тогава децата гледаха на книгата като източник на знание и интелектуално израстване. Някогашните ученици бяха мотивирани в своите цели. Книгите караха учениците да бъдат в равновесие със себе си.

Г-жа Барбова споделя: материалната база беше много бедна, всичко сами си подготвяхме, нямахме никакви нагледни материали. Някогашните ученици нямаха тази информация, която имат днес учениците. Тогава ние учителите и книгите давахме всичко на децата. "Обичайте книгите деца!".

- Какъв беше животът в българското училище по ваше време г-жо Узунова?

Имаше ред, дисциплина, много извънкласни мероприятия - лагери, екскурзии. Излетите извън селото. Бяхме много сплотени, единни и добри. Младите сега смятат, че много знаят. Децата трябва да уважават възрастните.

- Какви наказания се налагаха във ваше време г-жо Елена Йорданова?

На учениците се определяше поведение всеки срок за държанието им като цяло. Всеки ученик се стремеше да запази най - високата степен на поведение - "примерно". И тогава имаше палави и непримерни ученици, и добри, имашивзаимно уважение.

- Каква учителка бихте искали да бъдете за учениците днес г-жо Борисова - строга и взискателна или приятелка?

... Те могат и трябва да вървят ръка за ръка. Само тогава ще има успех.

Спомени за починали учители

Учителя е бил и беше централна личност в моето село. Към него всички прибягваха за съвети от най – разнообразен характер. Тук ще си позволя да пиша за един представител от учителската генерация:

Митьо Тодоров - роден на 30.V.1901 г. в с. Зимница, Казанлъшко. Почина 1970 г. в гр. Харманли.

Учителствал в това училище от 15.X.1923 г. до 10.V.1947 г. – 24 години. Бил е през всичкото време главен учител. Строил е на два пъти училище.

Тих и приветлив, красноречив и общителен. Митьо Тодоров е бил уважаван от учителството заради своето дружелюбие и всестранна култура.

Среден на ръст, строен и красив той със своята приветливост, благост и с топлия си глас и убедителен език, бе спечелил уважението и любовта на цяла Бориславци. Той казваше на хората от село не само как да обработват лозята, как да отглеждат пчели, как да произвеждат вино, как да възпитават децата си, а и беше лекаря на селото. Неговото дейно и всестранно участие във всичко, свързано с живота на селото го прави неоспорван авторитет.

Основата е на кооперацията и читалището. Има заслуга за разпространение на пчеларството. Създател, крепител и вдъхновител е на месното читалище и на много месни инициативи.

Негово дело е изграждането на ново училище „нашето училище".

Митьо Тодоров не блестеше. Как може да се блести от едно малко, заровено в Балкана селце? Но делото и името на Митьо Тодоров винаги ще светят и никога няма да се забравят.

Минка Тодорова - Родена на 15.02.1905 г. в гр. Стара Загора. Починала на 04.08.1965 г в Харманли.

Учителстува в това училище от 15.09.1923 г. до 15.09.1947 г. – 18 години

Основателка е на дружество „Младежки Червен Кръст" – през 1930 г. и на народното женско дружество – през 1946г.

Мария Янева Чанкова

На учителката

Кой ръката пое на невръстно дете?
Кой в очите му огън запали?
кой научи го книги с любов да чете
и го майчински нежно погали?

Кой поведе детето с другари добри
по пътеки за него незнайни?
Към доброто кой му пътя откри
и живота с безбройните тайни?

Учителко скъпа с дни неспокойни,
очи пълни с пламък, надежда, мечти.
На твоите малки деца многобройни,
сърцето си цяло ти с любов подари!

Няма по – точна и силна дума, за да изразя отношението си към нея – освен любима учителка. Тя е госпожа Янева – Чонкова, бе любима учителка на всички ученици. Малко учители притежаваха нейните чисти очи, топъл глас, мила усмивка. Тя имаше най – точното отношение към всеки от нас – по един начин с палавите, по друг начин и със стеснителните, с трети с отличниците.

Спомням си когато ни предстоеше час при нея, всички бяхме много щастливи и всеки напомняше, никой да не говори, да не нараним учителката ни!

Влизаше в клас винаги усмихната, внимателна, но с това не ни даваше основание за свобода, а ни респектираше. При нея нямаше проблем с дисциплината. Тя имаше невероятно

добро излъчване. А колко беше красива! Обличаше се много хубаво. Сутрин я чакахме за да щ се радваме – на визия, облекло, поведение. Имаше един младеж в село – Никола Гецов – офицер и все при разговор ги сравнявахме.

Същата година в училище беше учителка и нейна братовчедка – Керана Николова, една добра, отговорна и загрижена за нас учителка.

Всеки в ученическите години има много учители, все добри учители, но малко са любимите. Мария Янева – Чанкова беше такава на всички.

Живееше близо до училището и все минавахме покрай тях да я видим. Имаше брат Димитър. В последствие се запознах със съпруга щ д-р Чанков, но тогава бе починала. след време и той. Впечатлението, което остави в мен д-р Чанков ми говори за синхрона и хармонията, която е имало в това семейство

Поклон семейство Чанкови.

Никола Гецов – Трендафилов - Детските му години минават в труд, в недоимък. Той беше от поколението, което познаваше опиянението от книгите. Заради книгите се е лишавал от игри и забавления, което не значи, че е принадлежал към категорията на зубрачите.

Завършил средно образование, учителства две години в ОУ „Лазар Маджаров", но не това е била мечтата му. Завършил военна школа и станал офицер.

Той винаги е бил сърцето на младежите в селото – комсомолски секретар, ръководител на хор, спортист и какво ли още не. Беше гордостта на с. Бориславци. Когато той беше в центъра на селото, винаги имаше игри, песни, танци. Кой не обичаше да общува с него? – всеки.

Като учител беше строг и справедлив. Убеждаваше и мотивираше учениците, да продължат образованието си. Избавяше ги от неудобни ситуации. Негови ученици като

Стою Кашев, Петра Ангелова Ханджиева, Елена Йорданова, Елена Джамбазова, Елена Пишкинева, завършиха средно, а някои и висше образование.

Добри занаятчии и зидари станаха – Петър Стоилов, Георги Каракехайов, Димитър Коларов, Димитър Стоилов и др.

Еничари ходят мамо, от село на село.
Мъжки рожби вземат, мамо
еничари правят.
Взели кого взели, мамо,
взели и Стоила,
а Стоил си беше, мамо,
едничък на мама.

Едно вълшебно изпълнение от Кольо Гецов, което те кара да замреш, да остонеш онемял от удоволствие и дълго да живееш с това.

Това и още много беше учителят Кольо Гецов от с. Бориславци.

Поклон!

Стефан Захариев и Минчо Тодоров сред свои ученици - 1924/25г.

Стефан Захариев - Роден 1905 г. в Казънлък.

Учителствува през учебната 1924/1925 г. В това училище той учителствува само една година. След това отива да продължи образованието си в Пловдив - инжинерство. Завършва го и после работи като инженер е на държавна служба.

Оставил добри спомени, затова и днес си спомнат жителите на с. Бориславци за него.

Изглед от старото училище, 1940 г.

През 1924 г. е била завършена новата училищна сграда. Тя е била построена по спонсорски начин със средствата и труда на населението. Понеже дървеният материал е бил суров то в най скоро се огъва, изпасва и едва издържа до 1940 г., когато го събарят и материалът му употребяват за направата на новата сграда.

СПОМЕНИ НА УЧЕНИЦИ, ЗАВЪРШИЛИ ОУ "Л. МАДЖАРОВ"

Да бъда или да не бъда, това е въпросът? - е казал Хамлет.

Ето какво сподеря **Елена Янев Барбова:**

От къде започва нашето начало?

От семейството, от детската градина, от родното училище.

А след това?

След това остава да търсим градивното, да прилагаме знания и да се оформим като личности.

Една година съм учила в Бориславци - в шести клас, но това ми стига. Стига ми защото с детския си усет се стараех да приема всичко на което искаха да ме научат моите учители.

Връщам се назад в годините и виждам спретната сграда с надпис ОУ "Лазар Маджаров". Виждам чисти и подредени класните стаи, портрети на Ботев и Левски, картата на България.

С умиление и признателност си спомням за страхотен екип от учители, които всяваха респект и уважение . Те даваха всичко от себе си за да ни дадат знания и да ни научат да бъдем добри един към друг и да израстнем като честни и достойни хора.

Мога ли да забравя всеотдайността на Султанка и Димитър Барбови, Йорданка Паничкова, Елена Узунова, усмивките на Василка Шилингозова и Кичка Казакова?

Няма да забравя и нашият клас - Керка Стоянова, Радка Павлова, Митко Марчев, Тодор Керемечиев, Христинка, Милка и Митко Панделиев от Малки Воден. Е, всички не мога да изброя.

А какви времена бяха!

За лайка и жълъди ходехме в Балкана, а дядо Стефан Сертев ни ги приемаше в пункта със задоволство. На Бърчинката глина търсехме, че в часовете ни трябваше. Красиви фигурки правехме, а после им се радвахме.

Какъв живот кипеше. Имаше ред и дисциплина, а недоволни нямаше. Много мероприятия се организираха, а учениците ги подкрепяха с желание.

Следващата година учих отново в Маджарово, но все нещо ме теглеше към Бориславци.

През ваканцията народни песни пеехме на площада ,с красиви, везани носии от читалището.

Монтажи изнасяхме. Всички ни се радваха. Сами се подготвяхме, защото нашите учители на това ни бяха научили.

За благодарност думи нямам.

Дълбок поклон!.

Моето любимо училище, където за първи път ме посрещна моята любима учителка Султанка Барбова е училище „Лазар Маджаров" в родното ми село Бориславци - сподела **Елена Димитрова Кашева.**

Колко много деца са преминали през него, с колко знания е дарило то толкова много деца, колко деца, колко достойни граждани преминали през дверите на любимото ни училище. Никога не могат да се забравят дните прекарани тук.

Не само учебните часове по български език, математика, история, география и всички останали предмети са ни били интересни, но и тържествата провеждани в училището са незабравими.

Традиция бе честването на 24 май ден на славянската писменост. С дни се подготвяхме за този празник денят на светите братя Кирил и Методий. колко много цветя украсяваха училището, а на новия вход на училището, с топъл и благ поглед ни гледаха двамата братя, украсени с разкошен венец. Звучи музика. Ехти песента, „Върви народе, възродени" песен, която те кара да се гордееш, че си българин, песен която ти напомня, че „и ний сме дали нещо на света и на вси славяни книги да четат". Не се забравят и концертите в училищния салон. Песни, танци, сценки под ръководството на учителите: Барбов, Чаплокова, Лотев.

Това бе моето училище, скъпо и мило и не бих го забравила, макар, че вече само го наричаме „училище любимо" то не е училището не е това, което беше 54 год. нашето любимо училище.

Атанас Арнаудов споделя, че жителите на с. Бориславци и учениците преминали през класните стаи на училище „Лазар Маджаров" са искрено благодарни на учителите: Николинка Каровска, Атанас Манолов, Павлинка и Йордан Куманови, Златка Сертева, Мария Манолова, които отдадоха много усилия, създадоха състави танцов, хор, драматичен и др.

Явяваха се на състезания, печелеха награди и правеха известно името на малкото балканско село Бориславци.

Да! Беше така. И когато хората слушаха изпълненията на учениците от училище „Лазар Маджаров", неволно си мислеха, че през времето на съществуването на училището, освен в образованието и в кораба на културното и естетическото възпитание е имало кой да движи здраво кормилото на кораба.

Затова и за много други успехи, всички ние нямаме право, а и никога няма да забравим **нашето училище** извор на знания, култура, възпитание и умения. Затова много ученици от нашето училище постигнаха върхове.

Някои казват, че умът, мисленето, умението да се труди човек е най голямата разлика от животните. Няма да споря, науката го е доказала, ала бих казала, че още една истинска дълбока разлика между човека и животните е в способността на човека да се усмихва. Това е неговото вътрешно благородство, това е човешката щедрост на духа, това е неговата обич към хората. Усмивката може да направи света по друг, защото тя винаги ни прави повече хора. Когато и да вляза в дома на Султанка, тя ме посреща с чаровна усмивка. колко е приятно да влезеш в уютен дом с приветлива и усмихната домакиня - **Султанка Йорданова Гюджелиева.**

При поредното ми отиване при Султанка с нея се връщаме в милите спомени от детството, от съвместното ни детство, когато учихме от I-ви до VII-ми клас заедно.

Помня, казва Султанка, как др. Начка Куманова ни учеше да се подписваме с „министерски почерк". Тя беше мила, сърдечна. А географската карта за мен беше дълго време загадка. Тази загадка я разкри др. Мария Янева нашата учителка. Мила, нежна, внимателна, усмихната. Тя така ни обясняваше, че всички я гледахме и слушахме. Тя ме научи как да разгадавам знаците по картата и да намирам географските обекти. Обичах много съучениците си - но най вече братовчедка ми Мария, Здравка, Недялка, Султанка, Тодорка и др.

Ех, какви прекрасни години и колко мили спомени възкръснаха в съзнанието ми днес и се чувствам много щастлива.

Бориславци! Бориславци мое
мило родно, скъпо, красиво и незабравимо
селце, скътано в пазвите на Югоизточни Родопи.
Разположено е в басейна на средното течение на река Арда.
Планинско, неголямо, но оживено, красиво и хубаво селце.

Пише **Калинка Георгиева Армутлиева**

Когато се изкачваш на възвишението наречена Бърчинката зад която се извива и живописно опасва околностите буйната със своите чисти и пенливи води река Арда, ти оставаш очарован и възхитен от панорамата и красотата на тази околност, която се открива пред теб. Изпитваш неописуема вътрешна тръпка като гледаш гористите планински масиви и разклонения, и котловината на тази прекрасна земя и хубавите гори на Родопа планина.

На всеки завой поточета и вирове излизат из планинските недра, като се вливат в коритото на бързо течащата река Арда. Мила родна картинка!

Красива гледка! Сърцето ти се любува и изпълва с благодарност към Бога, създателят на Вселената, за което не можем да му се отблагодарим, за създадените красоти. Със своята милостивост, Той помага на всички хора.

В селото живеят и работят честни, справедливи и много трудолюбиви хора. Всички те са изселници от Източна и Западна Меломорска Тракия Гърция.

Семейството на дядо ми Илия Стамов Армутлиев също насилствено е прокудено от родното си огнище с. Доган Хисар Дедеагачка околия в Западна Беломорска Тракия в Гърция и се заселва в село Бориславци.

Семейството е многочленно трима сина и три дъщери. Всички те бяха хора с благородни чувства, християнски добродетели, с природна култура и интелигентност, с родолюбиви чувства и възрожденски дух. това са качества наследени от предците им на големия стар тракийски род – Армутлиеви. В селото им е дадена единствената двуетажна къща, която някога е била конак на местния владетел.

През 1937 г. най големия син Георги се оженва за Тодорка Атанасова - хубава и красива мома, като сключват граждански брак в гр. Кърджали, където са установени кумовете им. Събират се и създават здраво и задружно семейство.

Уважение и обич съществува между двамата съпрузи семейството става самостоятелно. На 5.12.1938 г. им се ражда дъщеря, която именуват Калинка.

През пролетта на 1941 г. младото семейство заминава за Гърция, като се установява в Дедеагач кв. Макри. Баща ми започва работа като кръчмар и работи до 26.09.1945 г. когато отново се завръща при дядо ми на село и продължава да работи като кръчмар.

Той беше човек с широка култура, с познания и всестранни интереси в много области на живота. Беше отговорник на тракийската група в село. Знаеше и говореше гръцки и турски език.

Майка ми беше добра, тиха, мила съпруга и незаменима домакиня. Винаги мислеха един за друг, помагаха си, разбираха се и се грижеха за децата си. Както за себе си така и за брат си

Илия, не си спомням да сме причинявали неприятности на родите ли те си. От тях получавахме уроци по човеколюбие, честност и безгранична любов към всичко родно и красиво.

Израснах в такова задружно семейство и бях възпитана да се трудя честно и почтено, в любов и отзивчивост към хората, без злоба, завист и егоизъм и скрити тайни в душата си.

През есента след завръщането си в село постъпих в забавачката (детска градина) към училище „Лазар Маджаров". Учителката ни беше млада и хубава, току-що завършила института и се казваше Анастасия Мутушева от Свиленград. Имаше ведър поглед и приятно излъчване мила и внимателна към всички деца. Обличаше се много елегантно и с вкус и усет към красотата. Когато ни говореше и съветваше всички я слушахме с захлас. Тя беше всестранно развита личност с природна надареност. Възпитаваше ни да сме добри, послушни, да се обичаме помежду си, в любов към отечеството, към родния дом, към близките, към труда който е източник на богатство и душевна красота. Учеше ни да пеем, да играем, и декламираме. Спомням си с незабравима радост, как ни подготви за 24-ти май деня на славянската писменост, на двамата братя Кирил и Методи. Образува две групи една за казачок (руски танц) и една за балет. Аз участвах и в двете групи, но повече харесвах балета. Майка и леля ми ушиха хубава бяла рокля и изплетоха терлички. Представихме се много добре и след празника в махалата започнаха да ми викат балеринка.

Ето и песента на танца:

„Цвете мило, цвете красно
цвете с тъничко стъбло. 2

Я кажи ми, кой ти даде
този хубав дъх и цвят. 2

Дядо, Господ ми го даде
кат на всичките цветя. 2

И ме дари, тъй но даром
всяка пролет да цъфтя. 2

Така завърши годината.

След завършване на лятната ваканция, друг хубав и светъл празник бе първия учебен ден 15 септември. На този ден пристъпвахме прага на нашето хубаво и слънчево училище за нова учебна година. Бяхме радостни, весели, пълни с енергия и същевременно нетърпеливи отново да влезем в класната стая и час. С трепет очаквахме да се запознаем с новите си учители.

Добре подготвени, знаещи и отговорни са ми били следните учители: Пенка Хлебарова, Марийка Янева, Керанка Николова, Руска Куманова, Златил Дойчев, Ставри Митрев, Невена Иванова, Деспина Попова и др.

В живота съм безкрайно благодарна на съдбата, че съм получила добра основа и подготовка за бъдещето от такива възпитани, културни и отговорни учители.

Поклон пред тяхната всеотдайност като народни учители!

С вълнение и трепет децата от махалата очаквахме Суха Коледа и Бъдни вечер. С торбички на рамо ходехме по къщите на роднини и съседи да коледуваме така създавахме колективност. Стопанката излиза и ни дава на всяко дете: колаче, орехи, бадеми, пуканки и дребни пари. Тази вечер, огъня в огнището не се загасяше цяла нощ и трапезата ни се прибираше за берекет и здраве.

На Коледа - 25 декември след свършване на църковната служба, домакинята се прибираше в къщи и подреждаше празнично трапезата. Вечерта е направила клин, саралия, сърми и ястия с месо. Клинът е специален и в средата му има сложена пара, а по края са наредени клончета от дрян с пъпки наречени късмети – къщата, здравето, ученето, домакинството, лозето, овцете и т.н. Късметите се записват на лист и после се проверява на кого какво се е паднало и трапезата се прекъдява. Клинът се завърта на масата от най стария в къщата и ние бързаме да вземем парчето което е пред нас и с нетърпение очакваме какво ще ни се падне. Вечерта протича много бурно и весело.

На втория ден, облечени в нови дрехи всички тръгват към хорището и цял ден се играят хора. Вечерта веселието

продължава на семейни и родови срещи в домовете. Весело преминава и третия ден.

Момците тръгват от къща на къща и пеят коледни песни. Те са очаквани с радост от стопаните, защото получават пожелания за берекет, здраве, плодородие и успехи в живота. Цяла нощ ходят по къщите и пеят, а стопаните им дават колаци, луканки, кравай, пуканки, плодове и пари.

Весел, красив и хубав е празникът на Нова година. Ние децата вземахме торбичките и сурвачките и тръгвахме на групички да сурвакаме от къща на къща. Даваха ни луканки, кравай, орехи, бадеми и дребни пари. Денят минаваше много шумно и весело. Бяхме във ваканция. По цял ден се пързаляхме и играехме със снега и правехме снежни човечета. Очаквах ваканцията с радост и трепет, защото ходехме с баба на гости на лелите ми в Кочаш. Прекарвах весело с новите си приятелки.

На първи март цялото село се оживяваше. Изработвахме и плетяхме сами мартениците си. Баба вземаше кош слама и го изсипваше в средата на двора. Запалваше я и вземаше тенекия и с чукане пръскаше огъня и ние децата след нея. Тя тръгваше из двора и градината и гръмогласно правеше заклинания:

- Бягайте бълхи, въшки, змии и гущери. На овчарите дайте много агнета и ярета. Смях и шеги се носеха из селото.

В моето детство, друг весел и хубав, и щастлив празник Лазаров ден. Обличахме се в народни носии и ходехме из цялото село да пеем играем и се веселим.

Голямо почистване, боядисване и пране се извършваше на Велик ден. Майките ни месеха козунаци, правеха сладки и боядисваха яйца обикновено червени. Ние децата с различни листа и восък правехме шарки върху яйцата. Това беше весел, радостен и щастлив детски ден, а боренето на яйцата удоволствие.

Тържествено у дома празнувахме Гергьовден 6 май ден на овчаря. Сутринта майка отиваше на черква, а преди тръгване

закичваше всички врати със здравец. Носеше две свещи и солчица в кърпичка. Едната свещ запалваше в църквата, а другата връщаше в къщи. Даваше я на татко, а той я запалваше и залепяше на рогчето на агънцето. Дава му солчица да близне, после малко водица да пие, прекадява го с тамян, а после го коли и пече във фурната. За мен той беше голям, весел и хубав празник, защото татко се казваше Георги и всяка година имахме печено агне. Идваха ни на гости всички роднини и близки и лелите ми с децата от Кочаш. Беше много хубаво и весело. Пеехме песни и отправяхме най добри пожелания на именника, а после ходехме да се люлеем на люлките приготвени на дървото за нас. След обяд отивахме на хорището и до късно вечерта играехме хора. В селото беше приятно шумно и весело, защото почти във всяка къща имаше Георги.

Последен спомен, както от ученическите така и от юношеските ми години остана края на учебната година, когато ни раздаваха свидетелствата за завършен клас, в случая на VII ми клас. Занесох свидетелството си в къщи и всички ме поздравиха, че съм завършила с отличие. Татко ме прегърна и ми подари чифт бели сандалетки, като каза, че мога да продължа образованието си. Цяла вечер плаках от радост и не можах да заспя.

Така завърши един плодотворен период от моя живот. И сега още обичам това китно селце в което съм се родила и в което минаха безгрижно и щастливо детските ми години и никога няма да го забравя. То просто е омайващо и ме пленява.

Така през есента на 1952 г. бях ученичка в икономическата гимназия в гр. Хасково. През 1956 г. завършех с отличен успех, но не можах да следвам, защото трябваше да имам две години трудов стаж. През октомври започнах работа като счетоводител в Геолого проучвателна бригада Маджарово. През март 1959 г. при изпълнение на служебни задачи претърпях автомобилна катастрофа и не можах да кандидатствам. След изтичане на определение от лекарите срок кандидатствах в ВИИ „Карл Маркс"- София. Успешно

издържах приемните изпити и продължих да уча. С много труд и постоянство завърших Икономическия институт. Работех като счетоводител в бившето ДП „Кинефикация" гр. Хасково, където се и пенсионирах. Омъжена съм и имам две деца - дъщеря и син. И двамата завършиха УНСС София, като дъщерята остана да работи в София. Тя има едно момиче, което е студентка втора година и син, който е в 11-ти клас. Синът живее при мен и работи в Райфазен банк гр. Хасково, все още няма деца.

Благодарна съм на съдбата, че в трудовите си дейности попаднах на ръководството на човек с висока култура и организационен опит, трудолюбив. Той бе всестранно развита личност, интелигентен и способен ръководител. Имаше висок професионализъм и отзивчивост. В живота бе с богата и многообразна дейност и имаше всеобхватен поглед към обществените проблеми Иван Димитров Беломорски.

Смятам, че усвоих доста хубави неща от неговите положителни качества, които в последствие след неговото пенсиониране ми помагаха да се справя в работата си като Главен счетоводител 11 год. Сега вече, свободна и без големи и неотложни семейни задължения, през работните дни ходя и работя на вилното си място, а в събота и неделя ходя на излети и активно участвам във всички туристически мероприятия, които провеждат ветераните туристи към дружество „Аида" гр. Хасково. Обичам да обикалям и опознавам нашите родни планини и балкани Рила, Пирин, Родопите, Средна гора, Стара планина, Сакар, Странджа, Витоша и др. наред с туристическите походи, излети и екскурзии в България, често прескачаме и в чужбина и най вече в нашите съседки Турция, Гърция, Сърбия, Македония и др.

Макар и с малки пенсии, радваме се, че живеем в мир, в свободна България нашата мила и красива страна.

Моето, нашето училище в с. Бориславци. Това е едно от любимите ми места - говори **Павлинка Георгиева Сертева**. След родния дом е то. Малко е да кажа, че го обичам. И до

днес, аз го боготворя. За мен беше и си остава храм. Благоговеех когато влязох за първи път в него. С торбичката на рамо, чистичка, спретнато облечена, грижливо сресана. Невероятно вълнение изпитах и изпитвах дълго време, когато влизах в училището, аз толкова мъничка, а то толкова голямо. Оглеждах се и пристъпвах плахо със затаен дъх. Сърчицето ми ще изскочи от вълнение. Прие ни първата ни учителка Руска Куманова. Много ме впечатляваха големите батковци; брат ми Димитър Сертев, Митката Тодоров, бати Иван Найденов, бати Георги Ив. Каракехайов и др. Хубави, красиви, тичаха по големия коридор, дълъг и не виждах края му. Имах чувството, че ще ме отнесат. Заставах плътно до вратата и им се радвах. А нашата първа учителка Руска Куманова ни прие като свои дечица. Държеше ръчичките ни, да ни учи да пишем; точки, ченгелчета, букви и цифри.

Аз се учех добре и пеех, и играех много добре. Затова като по голяма участвах в училищните хор и танцова трупа, която ръководеше Павлинка Куманова. Играехме балет и казачок. Още помня стъпките и песните, които пеехме. Много учители, които са ме учили нося в съзнанието си като: Гоздов, Желью Желев, Мария Чанкова, Павлинка и Йордан Куманови, Руска Куманова, Начка и Димитър Куманови, Мария и Атанас Манолови и др. Не мога да не спомена и Митьо и Минка Тодорови, които бяха кумове на моите родители и наши кръстници. 28-м години от живота си Митьо Тодоров е оставил в с. Бориславци, построил две училища. Колко много са дали от себе си тези и много други учители, за да мога убедено да кажа, че ученици излезли от това училище станахме хора, отговорни, честни, скромни. Няма крадци, няма престъпници.

А сега от камбанарията на 68-те си години осъзнавам и си спомням какъв живот кипеше в училище тържество, фестивали, излети и колко още. Това бяха и са учениците някога и учителите.

Такива сме хората от Бориславци най красивото село, заобиколено от реки и балкани.

Ето какво споделя **Радка Найдева - Шопова.**

Много често мислите ми летят към родното ми село, към нашето училище "Лазар Маджаров". То ми е свързано с безгрижните детски години и събужда топли чувства в душата ми. Как мога да забравя трепетите през първият учебен ден. Прекрачвам прага на родното училище плаха. Посрещнаме учителката ми г-жа Паничкова и ме погали ласкаво.

Не след дълго се адаптирахме, опознахме се и започнахме започнахме заедно да играем, да пеем, да говорим. Сприятелихме се с Марийка Теохарева, Марийка Хр. Бакалова, Марийка Калфова, Иван Кундурджиев, Димитър Георги Коджабоюков, Йорданка Хр. Барбова и др.

С обич си спомням за учителите Петър Ленков, Георги Борисов, г-жа Кировска - един точен и отговорен човек и кото директор и като общественик и др.

Спомени, спомени, мили, прекрасни но носят болка по изгубеното училище.

ДУХОВНА КУЛТУРА

От 1923 г. в училището в с. Ада чалъ, открито през 1920 г., е заведена Летописна книга от главния учител Митьо Тодоров. От нея се научава за развитието на образованието в селото, кога, колко и кои учители са преподавали в училището.

С откриване на училището се заемат инспектор Георги Василев и по-будни селяни. Поправят една турска къща, която служи за училищна сграда. Първите назначени учители са Методи Стайков, родом от гр. Фере, Тракия, роден на 15.04.1896 г. Има една година учителски стаж и получава годишна заплата 800 лв. Съгласно Заповед № 1088 на Инспекцията Методи Стайков е назначен и за главен учител.

Теофана А. Манолова, родена на 29.11.1866 г. в гр. Ст. Загора, с 18-годишна учителска практика и получава годишна заплата 6600 лв. По причина, че училището не е готово навреме, редовните учебни занятия започват в края на м. септ. 1920 г.. Деца, подлежащи на задължително обучение има 82, от които само 60 от различни възрасти са записани за ученици и то всички в първо отделение. Има ученици от село Еникьой и село Сюлбюкен, понеже там няма училища. През 1922 г. между учениците върлува болестта "инфлуенция", която е причина за смъртта на ученичка от първо отделение и друга от второ отделение. В дните на погребението не се водят учебни занятия. От 1922 г. се слага начало на традиция всяка година на 1 май - празника на цветята, учениците да излизат извън училището и да провеждат срещи с учениците от селата Сюлбюкен и Ефрем. Тези дни минават в хора, веселба, бране на цветя и любуване на природните красоти.

На 12 февр. 1924 г. се открива училището в село Еникьой и първият учител е Ради Христов от гр. Чирпан. Новото училище обаче е под ведомството на главния учител М. Тодоров, който постъпва в училището през 1923 г. За него с любов си спомня дъщеря му Павлина Митева - трето поколение учители.

Ето спомените й:

"Баща ми - Митьо Тодоров Митев, е роден в с. Зимница, Казанлъшко. Завършил е Педагогическото училище в Казанлък. Преподаватели там са: Чудомир и Тодор Павлов. Учил е цигулка, която често ползва в училище - свири на учениците не само в часовете по музика, но често и на двора - децата обичат да го слушат, когато свири.

Защо идва учител в Бориславци? Най-големият му брат (Марко) е бил един от организаторите на Септемврийското въстание в Мъглиж. След неуспеха на въстанието е арестуван и хвърлен в затвора. Започват масови гонения. Баща ми отива от Зимница до Нова Загора пеш, за да не бъде арестуван - далеч от центъра на събитията. Поискал да го назначат за учител в най-далечното село. Така се отзовал в Бориславци.

Баща ми бързо се включва в живота на селото. Живее с проблемите на хората преселили се тук от Западна Тракия, Мала Азия и др.

През 1927 г. при поземлената реформа е оземлен с 30 дка земя и двор. Тази земя и до сега се нарича "Даскаловата нива".

Повтарям, че проблемите на хората в селото са и негови. Помага на четата на Максимов, която събира помощи за хората в село и им помага при настаняването им.

Четата на Максимов, която помага при посрещане и настаняване на бежанците

Учи младежите на светски навици (напр. да танцуват модерни за времето си танци - танго, валс), касиер е на тракийската организация.

През 1929 г. се жени за майка ми - Минка Нейчева Мушникова. Тя е учителка в с. Константиново - Харманлийско. Майка идва в Бориславци. Живеят в училището. То е не само работно място, но и дом. В училището се правят събранията на селото, тук се посрещат гостите на селото, тук се правят вечеринки и т.н. Това налага бързо да се организират и си построят къща (съществуваща и днес). Родителите ми организират стопанство - построяват стопанска постройка, купуват животни, работят земята. Вече е засадено и едно от първите лозя в селото.

Работата в училището е затруднена поради факта, че сградата е стара, порутена и извън село. Започва подготовка за строеж на ново училище. Тази подготовка се извършва доста години. Родителите носят камъни през зимата. Две лета цялото село прави тухли на Олу дере. През 1940 г. започва строеж на ново училище в центъра на селото на стопански начала.

Колко струва на един главен учител да строи училище? - планове, документация, майстори. Зад него са всички хора от селото - с труд, с морална подкрепа. Когато беше построено училището - бе най-хубавото в целия район - ново, светло, слънчево, просторно. В сутерена беше устроена ученическа трапезария - за всички деца в училището.

В училището беше кметството, кооперацията, читалището. Татко беше добър учител. Обучаваше и младите новоназначени учители. Почти всяка година идваха нови учители - много от тях нередовни. На тях също беше учител-учеше ги как да преподават, как да общуват с децата, как да живеят с хората от селото. Когато идваха инспектори от Свиленград се учудваха на резултатите, постигнати в училището. Нямаше момичета с кърпи на главите. Майка беше научила ученичките да си плетат шапки. Децата чисти, спретнати. Много се пееше в училището.

Иска ми се да разкажа и за работата на кооперацията. Беше цяло събитие в село да има магазин с хранителни и промишлени стоки - не се ходеше вече за покупки в Малки Воден. Татко беше касиер, счетоводител и организатор на работата на кооперацията.

В село нямаше здравен пункт. В къщи имахме домашна аптека, която беше на разположение на цялото село. Не минаваше ден да не дойде някой за превръзка, изгорено, ухапано от змия, насекоми или някой прострелян. На никого не се отказваше помощ.

Специално място искам да отделя на работата на баща ми като пчелар. Сам беше изработил 45 пчелни кошера. Цялото семейство се включваше в работата по пчелина. Това, което знаеше искаше да го каже на всички. Беше научил момчетата от училище да облагородяват дръвчета и лози.

В детските ми спомени има едно събитие, което се е запечатало трайно. 41 - 42 години в Бориславци нередовен учител беше Димитър Лозев, по убеждение със земеделски възгледи, а Григор Поп Петров, изявен комунист - братовчед на Петър Ангелов от Малки Воден. Много често вечер в къщи се правеха дискусии. Слушаше се радио (макар че от полицията радиоапарата беше запечатан). Слушаха се чужди станции. Имаше много коментарии. Защо в Бориславци? - тук нямаше полиция, беше по-безопасно. Още по-интересно стана когато Петър Ангелов се върна - много често гостуваше у нас, слушаха радио и коментираха. Дядо Ангел (бащата на Петър) донесе книгите на Петър у нас, с магарето и дисагите, "Майка" на М. Горки, "В страната на съветите" - Ас. Златаров и много други книги се криеха у нас.

Напуснахме с. Бориславци през 1946 г. Семейството ни се премести в гр. Харманли.

Младежките години на татко бяха преминали в Бориславци - цели 27 години. Беше създал много неща. През него бяха минали много деца, които беше видял вече и като големи - реализирани в живота. Когато се пенсионира, имаше

само една мечта - да се върне в Бориславци. Не искаше да се върне в родното си място, а там където беше минала младостта му, където беше реализирал мечтите си.

През 1988/89 г. имах възможност да учителствам в с. Д. Главанак. Често пъти отивах в Маджарово и в Бориславци. След 45 години имаше хора, които си спомняха за баща ми и повечето от тях с умиление и почит. Не попаднах на човек, който да каже нещо лошо. Беше оставил трайни следи в този край."

Учителска конференциа, 1924 г

За първи път на 19, 20 и 21 ноември 1924 г. в училището в с. Ада чалъ се провежда учителска конференция по разпределение на учебния материал.

През учебната 1934-35 г. настъпват промени. Новата власт, дошла на 19 май 1934 г., променя коренно държавния апарат и учебното дело тръгва по нов път. Българското училище трябва да стане истински национален извор. Наред с обучението трябва да се изгражда у учениците и чувство за национална гордост. В душите им да се внедрят идеите на борците, които воюват за национална свобода.

Българската държава тръгва по нов път. Нужни са нови хора с нови разбирания, които новото време изисква. Вместо старите окръзи се създават области и околии. Така село Бориславци минава към Старозагорска област и училищен инспектор в училище става Яни П. Янев. За учебна административна околия остава Свиленградска околия с околийски училищен инспектор Ангел Запрянов. Коренно се променя училищното настоятелство. Досега то е избираемо, а сега се назначава ново със следните членове: председател - кмета на Общината и членове - средищния директор и всички главни учители, заедно с бирника и свещеника на Общината.

Учебната 1941-42 г. започва в новата училищна сграда, за която са положени много усилия и много отговорни хора вземат участие в построяването ѝ. Още през 1933 г. за новото училище са докарани 250 кубика камъни, което говори за голямото желание и интерес у хората да се построи ново училище в селото.

Полагане основния камък на новото училище. На тази снимка е видно как се полага основния камък на новото училище. Присъстват: свещенник - Георги Станчев, общински кмет - Юрдан Гюров, гл. учител - Митьо Тодоров, кметски наместник - Георги Анг. Бойнуков, строителен комитет с председател Николо Димитров Митков.

Протокол за строеж на новото училище

(година, мѣсецъ и день)	ЛѢТОПИСНИ БѢЛѢЖКИ	Забѣлѣжка 20

Протоколъ

за поставяне основния камъкъ при започване строежа на новото училище въ с. Борисловци.

Днесъ Недѣля 29. Септември 1940 г. с. Борисловци, Мехомъ-Воденска община Еникьойска околия, Ст-Загорска область, при мъдрото управление на въ-ховния ни вождъ Н. В. Царь Борисъ III и Негова-та Августейша съпруга Н. Ц. В. Царица Йоана, престолонаследника Н. Ц. В. Симеонъ Княз. Търновски и Н. Ц. В. Княгиня Мария Луиза, подомочени въ управлението му съ кабинета на Министерския съвѣтъ председателствуванъ отъ Министъра на Просвѣтата Господина професоръ Б. Ѳ. Пиперовъ въ съпрудничеството на Господина Областния Директоръ Господина Ключевъ, Г.-на Областния Училищенъ Инспекторъ Г.-нъ Сърбовъ Господина Околийския управитель Г.-нъ Добрѣвъ и Господина Околийския Училищенъ Инспекторъ Д-ръ Ивановъ съ съдействието на всички първостепенни фактори, управляващи цѣлокупна България при тържественото поставяне на основния камъкъ за изграждане зданието на Новото Мъжко

Дата (година, мѣсецъ и день)	Лѣтописни бѣлѣжки	Забѣлѣжка
	Увека въ този домъ съ обилна свѣтлина и просторъ не се зобравятъ онези, които съ нозѣка лепитѣка съ проосвѣщаваш бѣлоруския народъ и при най голѣмо невежество, тѣчишъ робството и безрозличие къ вѣросваш вѣра въ сиилтѣ му. Увека, въ него зотпрепти зората, на свободата на вечни поробени бѣлорци. Увека, въ него зогрѣвка, вѣрата въ тържеството на мира и правдата за цѣлия бѣлорски народъ за вечни времена. Амиин.! Присѣствуваш: Общинѣтъ Кмегъ Ст. Гавриловъ Гл. Уч. Лилиевъ Кмѣ Н. Уч. Радка Ангелова Кмѣ Журн 1 Ив. Димитровъ 2 Ив. Т. Гарбовъ 3 Ем. Ф. Серѣевъ	

Поради липса на свещеник, традиционният водосвет не се състоява в началото на учебната година, но на 6 септ. 1942 г. училището е посетено от старозагорския митрополит Кирил, който прави водосвет в присъствието на три енорийски свещеника.

Водосветът е традиция и се прави в началото на всяка учебна година в присъствието на всички учители и ученици от свещеника. Лазаруването също е традиция в живота на училището и се извършва с любов. Тука, в училището, става подготовката на лазарските песни и на малката лазарка. Краят на учебната година е също голям традиционен празник. Учениците получават свидетелствата си. Пеят песни и играят. Та нали оттам води началото си художествената самодейност в селото. Учениците са първите певци самодейци.

Лазаруване - лазарка Здравка Г. Сертева

Средствата от лазаруването се внасят в Червен кръст, създаден от Минка Тодорова - съпруга на учителя Митьо Тодоров, през 1930 г. Същата създава женско дружество в селото през 1946 г.

На 20.10.1945 г. е открит първи прогимназиален клас и в последствие се изгражда цялата прогимназия. На 16.11.1946 г. се открива детска градина на основание предписание № 1049 от 05.11.1946 г. на господин Околийския училищен инспектор. Първата детска учителка е Анастасия Пейчева Мутушева от гр. Свиленград.

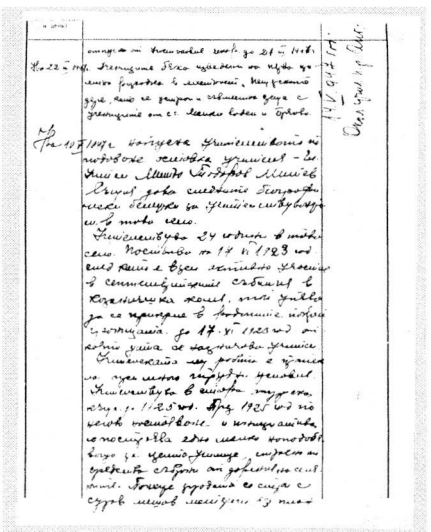
На 10 май 1947 г. главният учител на училището Митьо Тодоров напуща и оставя заветни думи.

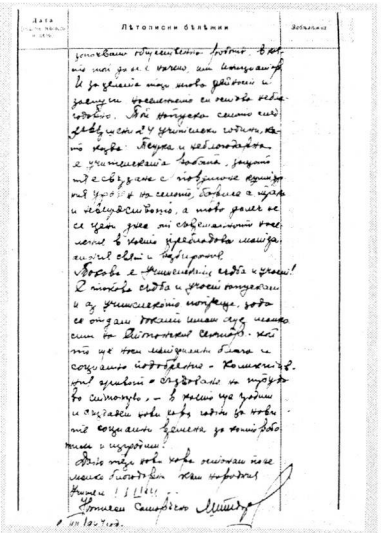

Митьо и Минка Тодорови

Молба за напущане на главния учител Митьо Тодоров

По една учебна година в училище са работили следните преподаватели: Иван Матев от гр. Ст. Загора, Стефан Захариев от гр. Казанлък, Митра Христова, Ставри Тодоров Митрев, Невена Иванова от гр. Харманли, Атанаска Д. Куманова, Анастасия К. Андреева, Руска Чанкова от с. Дъбовец, Еленка Стефанова, Крум Костадинов от село Любимец, Павлинка Балева Павлова, Тодорка Иванова Петрова от село Стоил Войвода, Старозагорско, Атанас Т. Атанасов от Свиленград, Василка Колева, Петър Б. Пилев, Атанас Ангелов Панайотов, Стефанка Г. Иванова от гр. Трявна, Григор Петров от село Левски, Старозагорско и Здравка Г. Сертева от с. Бориславци.

По две и повече години са учителствали: Стефана М. Тодорова от село Тулово, Казанлъшко, Пенка Хлебарова от гара Свиленград, Златил Дойчев Златилов от село Дъбовец, Никола Г. Трендафилов от с. Бориславци, Деспина Г. Попова от с. Малки Воден, Марин Димитров Маринов от гр. Димитровград, Димитър и Руска Куманови от с. Малки Воден, Марийка Янева Димитрова от с. Бориславци, Пано Панов и Райна Панова от гр. Ст. Загора, Керана Н. Димитрова от с. Бориславци, Йордан Д.Куманов от с. Малки Воден, Григор Хр. Григоров от гр. Свиленград, Димитър М. Стоянов, Димитър Г. Николов от гр. Чирпан, Димитър Лозев от с. Лозен, Свиленградско, Анастасия Пейчева Мутушева от гр. Свиленград, Гинка Ангелова, Цонка Стратиева, Елена Узунова от с. Бориславци, Сийка Янева, Коста Стоев Чакалов, Борис Георгиев Лотев, Петра Чаплакова, Николина Кировска, Атанас Газдов, Зорка Кръстева, Елена Йорданова, Павлина Куманова от с. Малки Воден, Мария Атанасова Димитрова и Атанас Димитров Манолов от с. Черешак и Златка Стефанова Сертева от с. Бориславци.

Най-дълго са преподавали учителите: Митьо Тодоров и Минка Н.Тодорова от гр. Ст. Загора, Йорданка Ив. Паничкова от с. Бориславци, Георги Борисов, Димитър и Султанка Барбови и Елена Узунова от Бориславци.

На 25.10.1949 г. се провежда първата родително-учителска среща с доклад от директора на училището Пано Степанов на тема: "Задачите на училището при изграждане на социализма". На 14.10.1951 г. на родително-учителска среща с доклад на директора на училището Атанас Манолов на тема: "Национално възпитание". Изнесена е пиесата "Тайната", съвместно с учители и ученици. Тук започва и записването на неграмотни, след което се открива курс за огрaмотяване.

Участници в курса за огрaмотяване

Гл. учител Митьо Тодоров със семейството си сред войниците

През 1941 г. в училището е настанена войскова част, поради което учебните занятия са прекратени.

Първи директор - главен учител на училището от 1923 до 1947 г. е Митьо Тодоров. Следват директорите Пенка Хлебарова, Пано Панов, Атанас Д. Манолов, Атанас Газдов, Петра Чаплакова, Николина Кировска, Коста Чакалов и Борис Лотев.

Поради малочисленост на учениците през 1973 г. се закрива среден курс и децата учат в Маджарово. Учениците се извозват с автобус и след обяд се подготвят в занималня в с. Бориславци. През 1977 г. училищата в с. Бориславци, Сеноклас, Ефрем и Голяма долина стават филиали на НОУ "Димитър Маджаров", гр. Маджарово.

През септември 1982 г. е закрит филиала в с. Бориславци, който отново е възстановен през 1985 г.

През учебната1985/86 година НОУ "Димитър Маджаров" гр. Маджарово прераства в ЕСПУ с директор Тодор Петков и зам.-директор Пенка Чакалова - Генева и има класове от първи до девети клас. Във времето се откриват и останалите класове. Тук учат и децата на село Бориславци.

Училището в село Бориславци носи името "Лазар Маджаров" и за първи път на 05.11.1971 г. се отпразнува патрона на училището.

На 12.05.1896 г. във Варна, Капитан Петко Войвода, заедно с Петър Драгулев, основава емигрантско дружество "Странджа", което си поставя за цел да пропагандира идеите за освобождение от турско робство. На следващата година се свиква учредителен конгрес на организацията в Бургас. Не след дълго тревожна вест разтърсва България. Капитан Петко Войвода е мъртъв.

Може ли един човек като Лазар Маджаров, закърмен от свободолюбивия дух на Гоце Делчев, вдъхновен от подвизите на легендарния революционер, борец за национална свобода Капитан Петко Войвода и Васил Левски, да не следва думите на Христо Ботев, чието мастило не е засъхнало още във вестник "Знаме": "Единственият изход от това грозно положение, в което

се намира народът, е революцията и то революция народна, незабавна. Революция, която да изчисти Балканския полуостров не само от турците, които ни считат за стока и добитък, но и всичко онова, което може да вреди на истинските стремления, за пълна и абсолютна човешка свобода."

И така, след смъртта на легендарния Войвода Капитан Петко, Лазар Маджаров разбира, че за да се избави народът от турско робство е необходима повсеместна организаторска дейност за подготовка на въоръжено въстание.

Какво е принудило Лазар Маджаров да остави училището и да стане революционер? Причината е, че е имало донесение от Лозенградския архиерейски наместник, че Лазар през Петрови пости ял блажно. Този факт е ускорил решението на Лазар Маджаров да напусне учителството. От тук нататък той поема трънливия път на нелегален революционер.

Още с пристигането си в Тракия Лазар Маджаров си поставя задача да унищожи разбойническата банда на Айтозлията и Девебойлията и успява. След като убива и ликвидира бандите им, унищожава и българките шпиони, той пристъпва към възстановяване и засилване на разстроените организации към Лозенградския край. За осъществяване на тази цел образува първата си чета, в която влизат Яни Попов, Лазо Лазов, Янко Стоянов и Коста Тенишев.

На 23 и 24.01.1903 г. Върховният комитет свиква конгрес в Солун и взема решение за въстание в Македония и Одринско. На конгреса отсъствали най-добрите организатори на революционното движение - Гоце Делчев, Даме Груев, Гьорчо Петров, Яне Сандански, Михаил Герджиков, Лазар Маджаров, Георги Кондолов и др. Присъстващи обяснили, че въстание трябва, но не е подготвено и е нужно време за подготовка. Обаче конгресът не взема предвид това, а се взема решение за въстание. От шпионин турците научават затова и започват изтезания, заплахи, побоища.

Два месеца след това се провежда конгресът на "Петрова нива" и отново се взема решение за въстание. Обявено е въстание в местността "Хайдутина". Отначало то има голям успех, но и врагът не спи. На 07.08.1903 г. Шукри Паша настъпил към Лозенград с 40 000-дна армия от пехота, артилерия и кавалерия. В продължение на пет дни неприятелят унищожил 38 села. Потушено е и Преображенското въстание.

В село Лъджакьой на 9 и 10.11.1907 г. се води жестока битка между шепата храбреци - воеводи от Македоно-Одринската организация за освобождение на Тракия и турска редовна войска. В битката загива Лазар Маджаров, Петър Васков и още петима четници. На тези борци за свобода, пролели кръвта си и оставили костите си в с. Лъджекьой, има надгробна плоча в гробищата на с. Лъджакьой, днешно Лутра, Гърция.

Към своята просветителска мисия учителите от основното училище "Лазар Маджаров" се отнасят с голяма отговорност. Дават си сметка, че плодовете на техния труд се чакат твърде дълго и се надяват, че всичко добро, което са заложили у своите възпитаници, ще се прояви през следващите години от жизнения път у всеки ученик. Под ръководството на директори и вещото педагогическо ръководство на класни и дружинни ръководители училището "Лазар Маджаров" в с. Бориславци има значителни постижения в художествената самодейност, кръжочна дейност, спорта. Завоювани са призови места при различни прояви.

Някои от възпитаниците на училище "Лазар Маджаров" в с. Бориславци продължават своето образование във ВУЗ на страната: Стойо Кашев, Георги Ив. Сертев, Здравка Георгиева Сертева, Румяна Йорданова, Васил Лазов, Здравка Недева, Димитринка Янкова, Снежана Димитрова Барбова, Никола Иванов Сертев, Тодор Николов Ангелов, Теньо Николов Ангелов, Стойчо Ив. Паничков, Димитър Георгиев Ангелов, Пламен Димитров Панайотов, Митко Колев, Мария Ив. Ангелова, Васил Георгиев Недев, Георги Стоилов Маданджиев и др.

Стойо Кашев след завършване на образованието си става директор на ДМП - гр. Маджарово и след това кмет в същия град и получава правителствени награди - ордени.

Георги Иванов Сертев известно време работи като агроном в с. Бориславци, а след това в гр. Маджарово и гр. Димитровград.

Васил Лазов завършва Висше военно-морско училище в гр. Варна. Той е човекът покорил морето и служил във Военна морска база.

Здравка Василева Недева - лекар в гр. Хасково.

Димитринка Янкова Недева - работи в БАН-Институт по физиология на растенията, старши научен сътрудник II ст., кандидат на биологическите науки по биохимия и микробиология. Завършила Софийския университет през 1968 г.

Здравка Г. Сертева - учител по български език и литература и директор на училище.

Снежана Димитрова Барбова - учител педагог и директор на училище.

Тодор Николов Ангелов завършва в Свищов икономика, след това медицина. Дълги години работи като акушер-гинеколог в Либия, а сега в Ямбол.

Теньо Николов Ангелов - минен инженер.

Никола Иванов Сертев - главен редактор на вестник "Димитровградска правда".

Стойчо Ив. Паничков - инженер.

Димитър Георгиев Ангелов - директор на "Ямболен", гр. Ямбол.

Пламен Димитров Панайотов - правист в Полицията.

Елена Кашева - икономист.

Мария Ив. Ангелова - журналист.

Васил Георгиев Недев - архитект.

Георги Стоилов Маданджиев - висше военно артилерийско училище.

Йовчо Димитров Йовчев - инженер.

Георги Димитров Калайджиев - инженер.

Павлинка Георгиева Борисова-учител с висше образование

Александър Иванов Пишкинев - всеотдаен служител в МВР.

Не може да не се споменат имената на: Димитър Николов Митков - постоянния счетоводител в селото, останал с името Митьо - счетоводителя и дъщерите му Роза и Живка - икономисти; Георги Узунов - главен счетоводител на ДМП - гр. Маджарово; Димитър Шалапатов Коста Чакало- член на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ) и председател на Хасковската тракийска организация; Атанас Хр. Барбов- дългогодишен служител в община Маджарово и кмет на същата община - получава правителствени награди за производствена и обществена дейност; Анастас Георгиев Арнаудов - химик в завод "Вулкан" - Димитровград; Бойчо Тодоров Тенев - икономист; Керка Стоянова Миткова - медицинска сестра в гр. Пловдив; Никола Георгиев - завършва строително инженерство и е бил главен архитект на гр. Кърджали; Елена Георгиева (сестра му) завърша висше образование по ниско строителство, паркове и градини; Янчо Георгиев- право и работи като такъв в полицията; Георги Янков - агроном; Илия Петков - инженер; Милко Петков - инженер; Митко Колев - зъболекар; Петър Пъдарев- ветеринарен лекар; Йовчо Димитров Йовчев - инженер; Наско Иванов Георгиев - футболист, амбициозен и отговорен в работата и спорта, сърдечен с близки и приятели; Иринка Георгиева Арнаудова - текстилец, химик, честна, точна, пъргава; Таня Димитрова Пишкинева - журналист в телевизия "Рекординг" и в-к "Хасковска Марица".

Не би могло да се отмине факта, че в училището с. Бориславци е имало ученици с големи възможности в различни области - Георги Василев Недев - добър математик. С много добри възможности като ученички се отличаваха Димитринка, и Павлинка, от набор 1940 г.. Изявяващи се във всички области на художествената самодейност и участващи в прегледи на всички нива бяха много бориславчани: Павлинка Сертева, Димитринка Барбова, Пенка Куртева, Елка Димова и др.

Димитър Георгиев Грицнелов бе много добър математик и историк.

Извадки от Летописната книга на училище "Лазар Маджаров"

15.09.1920 г. - Заведена е Летописна книга на училището. В село Адачалъ се отвори училището през тази година с учител Методи Стайков и Теофана А. Манолова. Деца подлежащи на обучение - 82, от които 60 се записват.

18.02.1920 г. - инспектира училището инспектор Георги Василев.

1921 - 1922 г. - остават същите учители в училището.

19.11.1921 г. - Участъковият фелдшер реваксинира учениците.

11.03.1922 г. - почина ученичка от първо отделение и втора ученичка от второ отделение през същата година.

01.05.1922 г. - За първи път се отпразнува празника на цветята.

21.05.1922 г. - Публична беседа с учениците в присъствие на родители.

24.05.1922 г. - Тържествено отпразнуване празника на св.св. Кирил и Методий.

25.05.1922 г. - Водосвет и след това утро послучай завършване на учебната година. Всички тези събития слагат начало на традиции.

19, 20, 21.11.1922 г. - Първата учителска конференция по разпределение на материала.

22.11.1922 г. - Ревизия от инспектор.

24.05.1923 г. - Приключване на учебната година и празника на св.св. Кирил и Методий.

15.09.1923 г. - Нов учител Иван Матев.

17.10.1923 г. - На мястото на учителя Иван Матев - преместен в с. Сюлбюкен е назначен Митьо Тодоров.

1924 г. - Отвори се училище в с. Еникьой. Назначен е учителя Ради Христов.

12.04. до 18.04.1924 г. - Пролетна трудова бригада, под ръководството на Митьо Тодоров. Учениците направиха хубава градина пред училището.

15.09.1924 г. - Назначен учителя Стефан Захариев.

15.09.1925 г. - Стефана М. Тодорова - назначена за учителка в с. Еникьой, клон на училището в с. Адачалъ.

15.09.1926 г. - Новоназначена учителка Невена Иванова. Тази година стана оземляване на училището. Разработи се училищна зеленчукова градина.

1928 г. - През годината се правеха излети с учениците.

1929 г. - Назначена учителката Минка М. Тодорова.

20.04.1931 г. - Училищен инспектор Г. Василев и ревизор посети училището.

1934/35 г. - Вместо старите окръзи се създават области и околии. Училището в с. Адачалъ остава в Свиленградска околия с околийски училищен инспектор Ангел Запрянов.

1936 г. - Новоназначен учител Димитър Николов от гр. Чирпан.

31.12.1936 г. - На първия ден на Рождество Христово се направи забава с учениците и много хора.

04.04.1936 г. - За първи път - Лазаруване.

23.05.1938 г. - Училищен инспектор Д. Ночев - ревизира училището.

29.10.1938 г. - Новоназначена учителка Стефана Г. Иванова

14.11.1939 г. - В училището идва д-р Дикова - за медицински преглед на учениците.

27.04. 1939 г. - Училищен инспектор Дянко Ночев-педагог, ревизира.

10.10.1939 г. - В училището е назначен учителя Григор Петров.

12.02.1941 г. - Училището е посетено от народен представител Лазар Маринов Попов, който беседва с учениците и остави дарение 200 лв за трапезарията.

19.02.1941 г. - Учителят Григор Петров бе повикан на военна служба.

24.02.1941 г. - Училището бе затворено, поради заемането му от военните и на 04.03.1941 г. учебните занятия започнаха отново.

06.11.1942 г. - Училището е посетено от Старозагорския митрополит Кирил, който направи водосвет в присъствието на три енорийски свещеника. Тази учебна година учениците учат в нова училищна сграда.

1942/43 г. - Учебните занятия се водят от следните учители: Митьо Тодоров Митев, Минка М. Тодорова, Крум Костадинов и Димитър Лозев.

1944 г. - Новоназначени учители: Павлинка Бонева Павлова и Тодорка Иванова Петрова.

1944 г. - Промяна в управлението на България. Има ОФ управление. Създаде се нова ученическа организация "Септемврийче".

20.10.1945 г. - Откри се I прогимназиален клас.

10.05.1946 г. - Отпразнува се капитулацията на Германия с митинг-манифестация.

30.04.1946 г. - Педагогическа и административна ревизия направи инспектор Ангел Лачев.

1946/47 г. - В училището има 4 отделения - начални и два прогимназиални класа - I и II.

1.09.1946 г. - Отпразнува се деня на детето.

16.11.1946 г. - Откри се детска градина с учителка Анастасия Пейчева Мутушева.

1947/48 г. - Работиха следните учители в училището: Пенка Хлебарова - директор и Златил Дойчев от с. Дъбовец, Никола Г. Трендафилов и Марийка Янева от с. Бориславци, Руска Чанкова - от с. Дъбовец, Деспина Попова от М. Воден, Марин Д. Маринов от Свиленград и Анастасия Мутушева от Свиленград.

1948/49 г. - През годината са учителствали: Димитър Куманов - директор от с. М. Воден. В прогимназията Атанаска Д. Куманова от с. Малки Воден, Пенка Хлебарова от Свиленград, Деспина Попова от с. М. Воден. В начален курс - Марин Д. Маринов от Свиленград, Руска Д. Куманова от с. М. Воден, Марийка Янева Димитрова от с. Бориславци и Анастасия П. Мутушева - детска учителка.

1949/50 г. - Идват командированите у-ли Пано Ст. Панов и съпругата му Райна П. Попова. Други учители

Анастасия К. Андреева - учителка на II и III отделение. Керана П. Димитрова - учителка на IV отдел., Димитър Ст. Куманов - кл. ръководител на I кл., Атанаска Д. Куманова - кл. р-л на II кл., Йордан В. Куманов - кл.р-л на III кл., Пано Ст. Попов - директор и Райна Попова- учителка на I отделение.

09.09.1949 г. - Отпразнува се деня на свободата.

25.10.1949 г. - Първа родително-учителска среща на тема: Задачите на училището при възпитание и обучение на учениците.

19.02.1950 г. - Чества се 77 год. от обесването на Васил Левски с доклад от Анастасия Андреева.

1951 г. - Училището получава подарък от МНП - микроскоп.

04.09.1951 г. - Назначени учители: Златка Ст.Сертева - I кл., Атанас Дим. Атанасов - II клас, Мария Ат.Димитрова - III кл., Йордана Иванова - IV кл. - Мария Чанкова - V кл., Ставри Дим. Митрев - VI и VII кл.

14.10.1951 г. - Първите 10 записани жени за огрмотяване.

Дек. 1951 г. - Директор на училището за първи път препарира кукумявка за училището.

25.10.1953 г. - Учителят Бойчо Тодоров замина войник

19.04.1953 г. - Ученически хор под диригентството на Златка Сертева печели II място на пунктов фестивал в с. Малки Воден, а танцовият състав - I място.

Февр. 1954 г. - Пионерите от училището се явиха с хор, танцов състав и театрална трупа на пунктов преглед в с М. Воден и спечелиха първи места.

14.04.1954 г. - Тържествено събрание на БЧК с представител от ОС на БЧК.

1958/59 г. - Ремонтът на училището не за първи път се извършва от учителите и помощния персонал в училището - Г. Атанасов и Стоян Митков - прислужници и учителите Николина Кировска, Петра Чаплакова, Г. Борисов, П. Ленков, Й. Паничкова, Султанка Барбова, С. Зюмбилова и всички ученици.

03.12.1958 г. - Преподавателят Г. Борисов по ръчен труд изработи с учениците електрически звънци за стаите, етажерки, сандъчета и цветарници за цветя.

03.06.1959 г. - Обзаведоха се кабинети по физика и химия, сложиха се контакти по масите в кръжока по физика с ръководител Н. Кировска.

07.12.1959 г. - Закупи се радио "Родина" за училището и се радиофицираха с 4 високоговорителя от преподавателя Георги Борисов.

1960/61 г. - Назначена за учителка в детската градина Христинка Тодорова Чобанова

1961/62 г. - Направи се ограда на училището.

1962/63 г. - Направиха се волейболно и баскетболно игрища. В детската градина е назначена Станка Басмова, която стана Бориславска снаха. Същата година се отвори кухня за детската градина, където готвачки са били Мария Маврова, Еленка Йорданова, Станка Джамбазова.

1964/65 г. - Откриха се 5 полуинтернатни групи в училището.

1970 г. - Направиха се профилактични прегледи и антропометрични измервания. Състав на учителите: Борис Г. Лотев - директор, Коста С. Чакалов, Сийка Янева, Георги Г. Ангелов, Димитър Барбов, Султанка Барбова, Йорданка Борисова, Елена Узунова, Гинка Ангелова и Цонка Стратиева.

05.11.1971 г. - За първи път е честван патрона на училище "Лазар Маджаров"

01.11.1973 г. - Закри се среден курс и учениците учат в с. Маджарово. Остават в с. Бориславци ученици от първи до трети клас (слети).

Няма го училището в с. Бориславци. Остава само сградата, която се руши пред очите на селяните, които скърбят за едно отминало време, когато тук тупти сърцето на с. Бориславци. А как тупти то? Сто и повече ученици - момчета и момичета от различни възрасти огласят класните стаи, изпълват училищния двор, заливат

училището с детски смях и игри. През лятото пълнят полето като помагачи на своите родители, момчетата с добитъка, момичетата по нивите, а в празнични дни на хорото. А какви хора стават? Моми и ергени на вълни приииждат от различни махали. Всички пременени, грейнали в своята младост, събират се на пощада и започват бориславските хора. Младостта на с. Бориславци пулсира в едно голямо сърце, което е мотора на неговото развитие, на неговото бъдеще.

Духовният живот на населението в село Бориславци е неразривно свързан с дейността на читалището. Откъснато от околните села в ония години (1938-45 г.) то е играело голяма роля за сплотяване, развлечение и отдих на населението.

По идея на главния учител Митьо Тодоров се създава инициативен комитет с участието на Митьо Тодоров, Тодор Г. Барбов, Петър Ангелов и Григор Петров и през 1938 г. се основава читалище "Искра". Името на читалището е свързано с борбите на нашия народ за освобождението ни от Османско робство, с надеждата нова искра да запали нови надежди и стремежи за развитие и израстване на селото.

За председател е избран Митьо Тодоров, който заема длъжността до напущане на селото през 1947 г. По негово време се създава библиотечен фонд от книги. Читалището няма собствена сграда, поради което книгите и архива се съхраняват в различни сгради - предимно в училището. В приземния етаж на сградата, в стари шкафове се били съхраняват книгите, почти без никакъв надзор, но оцеляват. Читатели са ограничен брой хора, по-будни младежи и учители. След напущането на Митьо Тодоров за следващ председател на читалището точни сведения няма. По-късно е избран и Ангел Пеев. Културно-просветната дейност на читалището продължава. Периодично се провеждат събрания, оформя се театрален състав, певческа група, хор,

провеждат се сказки, чествания, празнични веселия и други. Постепенно започва укрепване, развитие и духовно израстване на населението.

Увеличава се броят на читателите, търсят се средства за закупуване на нови книги. По това време библиотеката разполага с 258 тома книги, а по-късно книгите са 850 тома. Библиотекар е Мария Димитрова Колева, а по-късно Ивана Чакърова. През 1956-57 год. се извършва чистка на библиотечния фонд. Изчистени са всички книги, свързани с култа към личността - томовете на Сталин, Мао и други. Книгите през тези години се съхраняват в малка кирпичена сграда, намираща се на мястото на днешната пивница.

В периода 1960-80 г. читалището има връх на развитие. Избран е нов управителен съвет с председател Димитър Н. Барбов и членове: Елена Йорданова, Анастас Димитров Христов, Йорданка Паничкова, Ангел Пеев и Георги Иванов Сертев. Създава се хоров колектив от 35 жени с ръководител Николина Кировска - директор на училището.

Битова група с ръководител Николина Кировска, 1963 г.

От първите явявания пред публика и фестивали колективът носи и награди. В репертоара вече има над 200 народни песни. Като самодейци могат да бъдат посочени имената на: Мария Йорданова, Мария Полихронова, Тодорка Паскалева, Мария Василева Миткова, Султанка Барбова, Елка Сиракова, Матена Панайотова, Станка Зонгова, Йорданка Паничкова, Златка Стефанова, Солуна Ангелова, Цветана Ангелова, Елена Узунова, Милка Чолакова, Елена Каракехайова, Мария Гюджженева и други.

В периода 1953-73 г. развиват читалищна дейност следните фамилии: Йордан, Димитър, Драган, Атанас Барбови; Христо, Милка, Георги, Иван Чолакови; Георги, Златка, Здравка, Никола Сертеви; Елена и Георги Узунови; Бойчо и Христо Тодорови и други.

През 1968-70 г. е построена нова двуетажна административна сграда. Голяма заслуга в изграждането има Иван Бойнуков. Снабдяване с материали, поглед към строежа, наред с всички бориславчани е и Иван Бойнуков. Вторият етаж е определен за читалищна дейност. Преместен е библиотечния фонд в нова стая с нови шкафове и бюра. Отпуснати са средства от окръга и общината за закупуване на нови 400 тома книги.

Съгласно устава за читалищна дейност през 1970 г. за ръководство на читалището са избрани: Димитър Н. Барбов - председател, Милка Чолакова - културна дейност, Гинка Ангелова - секретар, Вангел Чакъров - член и Йордан Н. Ангелов - член. Библиотечният фонд вече наброява 2081 тома. Много добра дейност развива и драматичният състав, който води началото си още преди 9 септември 1944 година. Първата вечеринка е играна в салона на училището. По-късно около 50-те години е преустроено мазето на училището като клуб на читалището. С много труд, постоянство и усърдие се изгражда сцена, на която се изпълняват танци, песни, хора и пиеси. Посещението от населението е голямо. Салонът трудно побира зрителите.

Дейно участие в почти всички мероприятия вземат учителите. А учениците - гимназисти за една зимна ваканция успяват да подготвят вечеринка и да я представят пред населението. На тази макар и малка сцена се явяваат и професионални колективи и певци: Надка Караджова, Ибро Лолов и други. Тук пя и известния гръцки певец Микис Теодоракис.

1958-60 г. са години на младежки жар. Провеждат се общински, околийски и окръжни фестивали. Посещават се и съседни села с представяне на редица културни мероприятия от агиткултурни групи на младежи. С награда от общински преглед се завръща театрален състав с представянето на пиесата "Витановата крамола" от Горчивкин и се класира за околийския преглед в Свиленград, където се представя и заслужава почетна награда и 700 лева. В пиесата участват Йордан Барбов, Атанас Манолов, Христо Сираков, Здравка Георгиева Сертева и Янка Заркова. За рецитал е награден Димитър Н. Барбов. Пред населението са представени множество пиеси: "Неразделни", "Всяка есенна вечер", "Снаха", "Килия № 26", "С жени шега не бива", "Вражалец" и други. Дейно участие вземат Димитър Н. Барбов, Христо Д. Чолаков, Милка Чолакова, Димитринка Барбова, Мария Д. Колева, Султанка Теохарева, Георги Узунов, Елена Узунова, Георги Чолаков, Йордан Барбов, Христинка Чобанова и други. В танцовия състав при читалището участват 8-12 души - Драган Барбов, Георги Сертев, Христо Чолаков, Атанас Газдов, Мария Йорданова, Злата Бахтичева и др.

С всяка измината година условията се подобряват, но с появата на новите технически средсва, магнетофон, телевизор и други постепенно дейността замира. Посещават новия салон на читалището и изявени професионални състави. Започват прожекции на филми с новата апаратура. Гостуват състави от общински и окръжен мащаб и от различни

краища на страната. На сцената при откриване на новата сграда пя и Вълчо Иванов.

С настъпването на демократичните промени всичко се променя. Предстои нов статут на управление, предстои реституция, появяват се и нови собственици на част от сградата. Отново започва да се възстановява дейността на читалището 2004-05 година. Сформира се нова певческа група, възстановява се дейността на библиотеката и други. Да се надяваме, че с новите демократични промени ще блесне искрата на народно читалище "Искра" в селото.

В тракийско-родопската митология са включени образите на Орфей и на красивата горска нимфа Евридика. В сърцето на Родопа красотата и хармонията на природата подхранват въображението на родопчанина и са будят творчески импулси. Така се обяснява и неизчерпаемото песенно и словесно богатство на Родопите. Въображението на родопчанина е създало прелестни образи изтъкани от красота и поезия. А такива хора имат трайни жизнени устои. Такива са и хората в родопското село Бориславци и такива ще си останат.

Като се върна назад във времето най-светлите ми спомени са свързани с училището в с. Бориславци - споделя **Павлинка Митева.** Навярно, защото то е дело на моя баща главния учител Митьо Тодоров, отдал 27 години от живота си за любимото село. И всичко, което образа на баща ми оставя като следа в нашата памет е свързано с училището.

Няма да забравя усилията му за 27 години учителски стаж да построи две училища. Успоредно с него бе и цялото село. Хората сами осигуряват материали и работна ръка. Училището това свято място, построено с много труд и добри надежди, даде образование и възпитание на стотици деца, потомци на бежанците. В него израснаха и десетки кадри, във всички житейски области, които по-късно се вляха както в живота на селото, така и в цялата страна.

Димитър Барбов - дългогодишния учител в с. Бориславци. Роден тек. Кой не се е удивлявал от неговия красив почерк?

Кой не е онемявал виждайки неговите картини? Имало ли е в Бориславци нагледна агитация не написана от него? Имало ли е читалищна дейност без неговото отношение и участие? Не и не!

Забележете - неговите художествени заложби, са предадени на внучката му Елица, която завърши средно и висше художествено образовани.

Двамата със съпругата си - учителката Султанка Барбова, със своята любов към учителската професия и със своята отговорност, възпитаха у дъщеря си Снежана тази любов и тя тръгна по пътя на родителите си - завърши за учителка и в момента е директор на училището в с. Първенец, обл. Пловдив - фамилна професия. Гордост за семейството Барбови е и синът им Недко, стъпил здраво на краката си. В зговор със съпругата си Калинка възпитаха две прекрасни момичета - Деница и Елица и двете завършили висше образовани. Това и още много са хората завършили ОУ"Лазар Маджаров" и родени в това китно село.

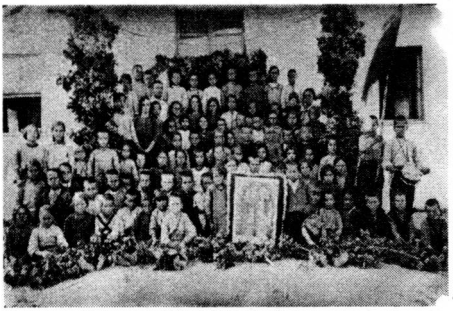

Димитър Барбов със ученици от II-ри клас - 1967 г

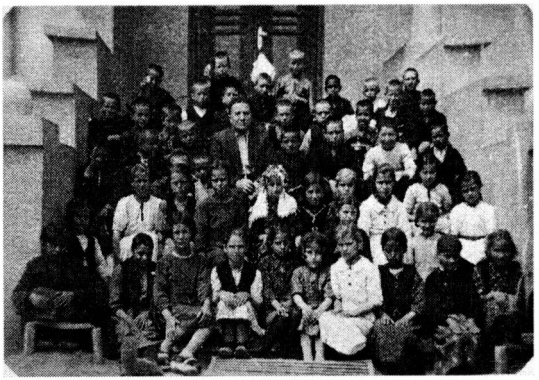
Тържествено отпразнуване на Лазаров ден

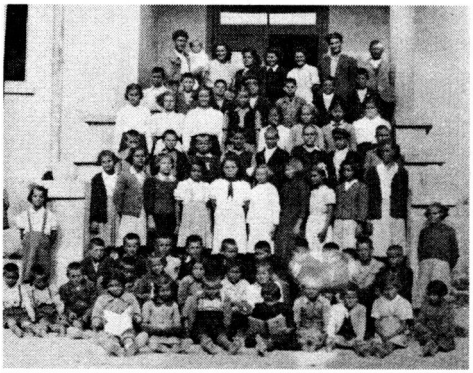
Митю Тодоров с

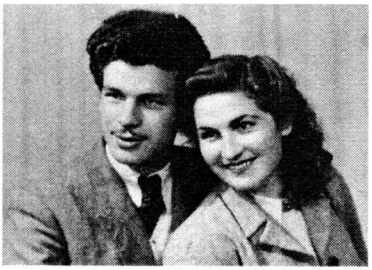
Тържествено отпразнуване на 24 май 1938 г.

Димитър Лозев с учениците си - 1943 г.

Тържествено отпразнуване по случай Маджаровския събор. Всички учители през учебната 1951/52 г. Директора на училището със своя наследник и съпругата му Мария Атанасова, Йорданка Бойнукова, Мария Чанкова, Златка Сертева и Ставри Тодоров - 28.IX.1951 г.

Атанас Манолов - Директор на училище „Лазар Маджаров“ със съпругата си Мария

Хора при НОУ "Лазар Маджаров" с. Бориславци с директора Атанас Манолов на танцов фестивал в с. Малки-Ваден. Ръководителка на хора беше Павлинка Куманова.

Българино, да се вслушаме в гласа на дедите ни, да пазим доброто, да се борим против злото, от човек на човек да пребъдем и в настоящия век!

ПРОЗА

МЕЧТИТЕ В КНИГИ ПРЕТВОРЕНИ

През своето съществуване човекът мечтае: робът за свободата си, свободния човек за своето съвършенство.

Всеки мечтае. Мечтаем хората да бъдат усмихнати и щастливи. Да общуваме с духовно богати и извисени личности.

Къде е разковничето за претворяване на мечтите и идеите ни?

Намираме отговора в книгата. Тя е бялата магия, прозорецът към света и хората, чудно вълшебство, което ни дава криле за полет. Чрез книгата обогатяваме знанията си и придобиваме умения. В книгата е ключът към духовното извисяване на човека. Чрез нея можем да полетим с крилете на фантазията и да достигнем до неподозирани светове. Тя е магическия прозорец, чрез който виждаме, усещаме и се докосваме до вълшебните мигове, за които сърцето ни копнее.

Книгата е другар, учител, опора, културен съветник и спътник. Разгърне ме ли страниците, тя ни понася в други светове и получаваме познания за пространства и хора, земи, звезди, зверове и планети. В нея откриваме критериите за доброто и злото, красивото и грозното, безобразното и възпитаното. Книгата раздвижва мисълта ни, отвлича ни, изпълва главите ни с хубави мисли, които ни завладяват и пораждат нови мечти.

Благодарение на книгата имаме възможност да почувстваме изпепеляващата страст на първата любов и

безкрайната нежност, криеща се в очите на любимия когато той ни казва искрено: „Обичам те!" Щастливец е този, който живее, мисли и чувства с толкова много любов.

Така чрез книгата мечтаем да станем върхът на духовното съвършенство.

Да обичаме и да умеем да си служим с книгата ни научиха началните учители всички преподаватели в училище „Лазар Маджаров" вече не съществуващо. Но то беше и ще остане в сърцата на всички преминали през отворените врати на любимото училище. Помнете и знайте, че някога в това прекрасно село Бориславци е имало училище любимо училище „Лазар Маджаров".

Едва ли някой забравя своето училище, първия звънец, своята учителка! Цял живот усещаш корените му в душата си, цял живот сверяваш стъпките си от неговия праг, цял живот носиш неговата съвест... Сърцето може да разруши всичко, устремено към нов свят и нова светлина! Сърцето може да обича нови пътища, да отвоюва нови храмове на знанието, но щом отрече онзи първи тласък просветлението в първата ученическа стая, то отрича само себе си, защото е противоестествено да има порядък на духа ти, без да има добро и силно начало, защото училището е велика майка на духа!

Изконна българска традиция е преклонението пред всички, които творят духовността.

МЕЧТИ

Какъв би бил човек без мечтите си? Не започваме ли да мечтаем още от първите години на нашия живот било за играчка, било за сладолед. Не свършват ли дните ни с мисълта за някоя не сбъдната мечта? Какво би бил животът ни без мечти? Най вероятно скучен, сив, еднообразен, безличен и душата ни мъртва.

Та не са ли точно мечтите двигателя на живота?

Силата, която ни бута или по скоро ни движи на пред, за да ги сбъдваме една по една и стремително да се изкачваме по стълбата на успеха.

Съществува вярване, че колкото по силно мечтаем за нещо, то се сбъдва. И как иначе, като мисълта за него те човърка отвътре, не ти дава мира прави те по силен, по постоянен, докато не я реализираш. Всяка сбъдната мечта ни прави по уверени във възможностите ни.

Едва ли има човек, който да не мечтае. Но в детството мечтите са най смели, най богати. С годините те стават по бедни, по несигурни. Най тежко е когато спрем да мечтаем. А кога става това? Когато повлияни от обстоятелствата ние сами слагаме бариера пред тях и рамките стават тесни. Така както птичката не може да живее в малък кафез, така и мечтите не могат да съществуват в тесни рамки, и ние спираме да мечтаем и малкото останали у нас свиваме в някое ъгълче.

Какво ни налага рамки в мечтите? Защо трябва да живеем без удоволствието да мечтаем? Да! Не можем! Но ние сами си налагаме това, за да можем да се предпазим от обстоятелствата в живота.

Всяка преграда, всяка рамка може да бъде преодоляна, стига да сме уверени, силни и смели.

Не е лесно всички мечти да превърнем в цел и да не позволяваме никой да ни отклони.

С годините някои се сбъдват, други не. Нереализираните може да остават горчива следа в душата ни, дори в живота ни. Но макар да не сме ги реализирали, поне сме имали свободата да мечтаем. Ако имаме мечти ние летим, живота ни е щастлив. Рамките за простора на мечтите ни си ги създаваме сами. Колкото по дълбока навлизаме в живота и го опознаваме, толкова по големи прегради слагаме пред мечтите. Не трябва! Ние трябва да владеем обстоятелствата в живота и себе си и да не даваме възможност на никого и на

нищо да ни отнеме това право и тази възможност да мечтаем и да не допускаме в живота си рамкирането им. Но освен мечти в живота е нужен талант, за осъществяването им.

Особено труден в днешно време е изборът за начина на осъществяване на мечтите. Трудностите с които трябва да се борим, за да ги осъществим ни правят по добри, по упорити и по уверени, защото удоволствието да успееш, благодарение на самия себе си, не може да се сравни с нищо друго.

Какъв е смисълът на съществуването на човека? Какво е неговото място в света и доколко този избор зависи от него? Още от древността човек си е задавал тези въпроси. Такива са търсенията на човека съм себе си, към другите, към миналото и спомените. Важното е човек да открива човешкото в себе си и никога да не го забравя.

РАЗМИСЛИ ВЪРХЕ ПОНЯТИЕТО ПРОШКА

Тези две понятия прошка и грешка са мои ключови думи в живота ми и бих се опитала да споделя моята гледна точка. Та дано да ме разберат много хора.

Всички хора грешат. И то постоянно. А получават ли и трябва ли да получават прошка? Трябва ли да простим? Някои хора смятат, че да простиш е слабост, а аз съм на мнение, че само силен човек може да прощава слабостите на другите. Често пъти се чудя дали не прощавам на този, който не заслужава или просто не иска да получи моята прошка. И отново се питам слабост ли е да простиш? Едни го правят, защото много лесно се примиряват с чуждите грешки, а аз съм твърде непримирима и строга дори към най - дребните грешки. Ако обаче не прощаваме на този, който е сгрешил, боже би той няма никога да се раскае истински. Но не мога просто да кажа „няма значение", без да съм чула поне едно извинявай, което всъщност не е кой знай - колко много.

ПРИЯТЕЛСТВО

Споделям мнението на Камен, че приятелството е Божи дар. Не бих могла да си представя живота без приятели, но за да открием истинският приятел наистина е нужен талант. Нужно е да познаваме добре себе си и да знаем какъв човек бих искала да бъде моят приятел. Според мен, първо трябва да бъде човек, открит. Да разчитам и да разчита на мен в радост и в беда. Да съм и да е убеден, че при необходимост първа ще се притича на помощ и съответно той.

Колко време и наблюдателност е нужна, за да се открие истинския приятел? Колко анализи на постъпки и обстоятелства са нужни? И убедени, да пристъпим към взаимно построяване на основите на приятелството. За това според мен наистина се иска талант.

Аристотел казва, че има три вида приятелство. Аз не приемам първите два вида заради съвместни удоволствия и заради изгода. Това не е приятелство, а кратък общ път, за който понякога може да си спомняме с болка. Приемам третия вид благородното, истинското приятелство.

Приятелството е условие за истинско щастие, споделят Плутон и Епикур. Щастието не е едностранно, а резултат от редица фактори, но когато е споделено с приятели е най пълно.

Приятно е човек да бъде насаме със себе си и да размишлява в различните посоки на живота, да анализира прочетена книга или определена ситуация, но несравнимо е удоволствието, ако всичко това става пред приятел, в диалог с него. Аналогичен е факта при една изискана вечеря, да се нахраниш сам или да я споделиш с приятел. Случвало ми се е и това. Трябва да свърша нещо, което не ми е приятно и само подкрепата и убедеността на приятел, работата извършвам с удоволствие. Отивам и в другата посока. С удоволствие бих извършила работа свързана с тежък

физически труд, ако се трудиш заедно с приятели и то за любими същества. Моят отклик и това на приятел е мерило за истинско приятелство.

Истинското приятелство е безкористно. То носи радост, щастие, възторг от съвместна дейност. Всеотдайността в приятелството прогонва скуката в живота ни. В добре организираният ден, в правилно съчетаните отговорности през деня, винаги остава време и за приятелите, срещите които са полезни, жадувани.

Какво за мен е приятелството и семейството? Пред семейството за разлика от приятелството стоят важни задачи, сериозни проблеми на живота и се изисква решаването им. Семейството не е само любов, а изключителна способност да се грижиш и раздаваш на другия надпревара в себераздаването на съпрузите. В приятелството нещата са спонтанни. Имаме свободно неангажиращо общуване. Задължението на семейството е бъдещето на рода и като че ли това е настоящето му. В приятелството щастието е в настоящето, романтичното, а не прагматичното както е при семейството, което е отворено към света в който живеем, а за приятелите дружбата им е достатъчна.

Приятелството е чисто, свободно и не понася никакви принуди от никъде дори и от семейството. То има свое пространство, но не в рамките на семейството.

Символ на семейното пространство е домът. И семейството като че ли целия външен свят поставя в помощ на вътрешния семейството, докато приятелството е вън от семейството и независещо от него, в своя собствена територия. Това не е бягство от дома, а доказателство, че приятелството няма собствена територия. То се намира навсякъде, където са дали на едно дълго и прекрасно приятелство.

Ние можем да бъдем съпричастни на чуждите нещастия и радости и без да сме приятели. Радвам се на отличните оценки

мои ученици, страдам с техни болки, но способността да се р ваме на щастието на приятелите е по различно, по трудно, н илно и затова то подсилва още повече приятелството.

Ницше казва: че мерилото за истинския приятел е „с преживяването на радост, а не на страдание". Това ще ре е, че трябва да преодолееш себе си в името на приятелството.

Има общности в които влизаме по принуда, каквато е общността на колегите, хора с които работим заедно.

Колегиалните отношения е нещо средно между семейните и приятелските отношения. Колега е всеки с когото работим заедно и образуваме една общност, но с времето колегиалните отношения търпят развитие. С някого стават по близки, с други се отдалечават, но културата изисква колегиални отношения с всички макар, че се създават интимни и враждебни отношения. Всеки член на колектива има свои цели, ценности и интереси, но и тук има йерархия и всеки член на колектива е просто професионалист. Тя особено се проявява в семейните фирми. Тук децата не са обект на грижа, а заедно с другите са загрижени за фирмения бизнес. Че иначе ни би имала успех фирмата. Екипа трябва да работи като един.

Понякога в трудовия колектив, колегите се чувстват като едно семейство. Това произтича от обстоятелството, че са дълго време заедно, по голяма част от живота си! Споделят радости, болки. Има случаи когато един човек може да се пенсионира в един колектив т.е. работил е на едно и също място през целия си трудов път. Е как той няма да чувства, че сред колегите си е като в семейство.?

Сред колегите в колектива преминават трудовите делници, а не рядко и празници банкети.

Пространството в колектива е като това в семейството. Всеки има частно пространство работно място, свое бюро, свой кабинет, машина, компютър, както при разпределение

на своите в семейството. Всеки си подрежда стаята по свой вкус и се обкръжава от любими предмети и това не е по различно на работното място всеки има своя чаша за кафе, своя документация, свой компютър. Но и в работата и в семейството има общи места и сервизни помещения.

По прозорците колегите отглеждат любими цветя, поставят снимки или картини, които напомнят за общи събития или успехи. Сред колегите си говорят на различни теми рецепти, болести, пият заедно кафе, пушат цигари заедно. Говори се и за работа, опит, помага се на нови колеги от по опитните и се грижат за тях. Над целия този живот бди и контролира шефа, както бащата в семейството. Нарушителите се наказват, както децата в семейството. Питам се - кое е различното в живота на трудовия колектив и този в семейството?

И въпреки това колегиалното семейство се различава от семейството. Взаимоотношенията в колегиалното семейство не са така истински, така чисти и дълбоки. В истинското семейство взаимната помощ е изключителна, не както в колегиалното семейство. Кабинета не може наистина да бъде истински дом и грижата за новодошлия колега не може да стои над собствената кариера. Много често разговорите и проблемите в службата се изнасят на вън, това което за истинското семейство не е присъщо. Между колегите близостта и сърдечността не могат да бъдат на нивото на тези в семейството и затова няма сравнение според мен между службата и дома. Дома е пристан за отдих и отмора от дългия ден. Ето защо колективът и неговите членове се ръководят и подчиняват на външни трудови цели. Колегата не може да бъде брат, сестра, баща, майка. Той е просто колега с когото работим и споделяме през деня. Там се налага и да се фамилиарничи.

Членовете на семейството и приятелите могат да се карат, да спорят, да изразяват обичта си, но си остават те. Те: Тук може да има конфликти: но всеки е той, всеки е това което е,

докато в службата има показност. Говориш което не мислиш, правиш което не искаш, особено когато шефа иска това. В службата има официален език на общуване. Понякога колеги се държат приятелски вън от службата, отколкото в нея.

Колегиалността изисква да не отказваме предложената работа безотказно и да има изрядност в съвместното действие. Симпатии, антипатии, противоречия, всичко остава назад, защото трябва да се показва безупречно работеща група хора, защото образа на колектива трябва да е изрядна като добре смазана работеща машина. Между колегите има два вида отношения външни за пред хората и вътрешни за самите тях. Затова е точна метафората в предния и задния двор. Логичен е вида на задния и предния двор предния е лицето на службата. Това лице налага фалша и между интимни колеги и приятели колеги. Налага се извода, че службата е място на конфликт между това което сме и това което се изисква от нас и затова трудно се създава приятелство между колеги.

Чичо Георги (прислужник в училището) - име свързано с училището и по - късно на всеки от нас учениците. Къщата му, водеща към Бърчинката, желаното място за всички, където пасяхме агънцата и играехме.

Двора ме не беше угледен, защото времето не му стигаше. Имаше една дъщеря и трима сина, които трябваше да храни и възпитава, заедно със съпругата си Мария - жена скромна, теха и да осигури присъствието им в училище.

Винаги усмихнат, чичо Георги не знаеше нито да се моли, нито да се оплаква.Време за почивка нямаше нито в делник, нито в празник. Работа в училище, работа в двора, по нивите. И до днес помня как малката заплата и полученото от градината и нивити го правеха щастлив.

Обичам те Бориславци! Не съм човек, който просто изрича някакви думи. Аз усещам духа на моето село. Тук са

запазени човешките стойности у хората. Може би гората и язовира ги пазят от злото. Листата на дърветата ги пазят. Аз съм родолюбец. Това и още много други качества съм получила от любимите си родители - Георги Димитров Сертев и Калина Атанасова Сертева, изживяли живота си тук в Бориславци.

Обичам те мое родно село, скътано в подножието на чилиите и закрилено от югоизток от величествената река Арда. Водите на Улудера подскачащи от камък на камък, бързат да се влеят в голямата Арда.

А песента на чановете и хлопатарите на стадата, още отекват в ушите ми, когато на залез слънце слизат от бълчинката, понякога съпроводени от кавала на Георги Чолаков.

Обичам те, мое родно село! Обичам училището в което научих буквите и написах първите думички.

Спомен е за мен и мястото край дерето, където ставаше панаира. А селския площад пред Боюквия дюкян, кръшните хора, които се виеха там, кларинета на Димитър Бахтичев, цигулката на Иван Цигуларя, гайдата на дядо Аргаче, църковната камбана.

ПИСМО ДО МОИТЕ ВРЪСНИЦИ

Родихме се в трудни времена,
живяхме в грижи и неволи.
край нас бушуваше война
и бяхме гладни, боси, голи.

Връстници мои, помните ли как
по залък хляб от хляба свой делиха
и майки и бащи за своите деца,
но в трудности глави не преклониха?!

Бързо детството ни отлетя.
За труд укрепваха крилата.
По пътя си не срещахме цветя,
не чакахме от никого отплата.

Щом бурята над родния ни кът
със гръм и трясъци премина,
поехме ние своя трудов път,
учители във цялата Родина.

Връстници мои помните ли как
в школото родно сбирахме децата,
а после тръгвахме до късен мрак
да учим майката, бащата!

Делихме заедно и трудности и радост,
в онези дни на творчески подем.
В мечти и дързост мина младостта ни
да можем нов човек да създадем.

Във труд минаваха дните чудесни,
укрепваха и учениците наши
в игри, екскурзии и песни,
а после литваха с крила на птици.

Догдето гледат нашите очи
и във гърдите ни сърце тупти,
ще бъдем все със наще ученици
с едно сърце и с едни мечти!

НА УЧИТЕЛЯ С ЛЮБОВ

Във студения есенен ден
нов учител в класа ни дойде.
Непознат, мълчалив и смутен,
той класа ни пое.

На въпросите сложни
плахо мълчим
мисълта му чудата
ние всички следим.

Урокът труден лесен става
задачи, формули - стават игра
Всички ние плахи, знанието овладяхме,
илюзиите стават мечти.

Годината към своя край отива.
Въпросите напират често.
Учителят ни нов приятел наш.
Това е станало нали?

РОДНО СЕЛО

В село ме родила,
мойта майка мила
тук гнездо е свила
То е чуто и прочуто
с тютюна се хвали
с житото се слави.
Руйно вино се лее
и който го пие, песен пее.
Щом Зарезан отмине
и зимата замине
труд юнашки закипява
селото опустява,
а полето заехтява.
Е, това е село Бориславци
в него първа глътка
въздух съм поела
от майчиното мляко
силата съм взела.
Много аз си го обичам
мое родно село го наричам.
Не бих го с друго заменила
ни за злато, ни за свила

ПОГЛЕДНЕТЕ

Наши родни, мили синове и дъщери!
Погледнете вашите майки и бащи!
Те са вече стари с побелели коси,
с трепереща ръце и болести много,
сковани са от артрит и отчаяние.
Животът ни беше напрегнат, тежък, суров,
но не Ви лишихме от храна, грижи, любов.
Ръцете ни бяха напукани, загрубели.
Работехме по ниви и заводи други бяха учители,
трети всеотдайни медсестри и лекари,
четвърти добри инженери и архитекти.
Понасяхме тежестите на своите плещи
и отдавахме за Вас всичките си сили,
жизнени и духовни.
Сега старостта дойде при нас.
Тя никога и никого не подминава.
Нуждаем се от грижи, обич, от дума блага.
Не ни забравяйте, не се срамувайте от нас!
Не след дълго време тя ще се отбие и при Вас.
Нека всеки знае: Заслужилата ни старост,
иска от Вас голяма почит и благодарност.

АКО МОЖЕХ ДА СЕ ПРЕРОДЯ

Ако можех да се преродя
щях да пиша и деня и нощтя.
За мига, за обичта,
за хората добри
чародейни думи ще редя.
Ако можеш да се преродя
с песен ще събуждам
изгреви и цветя.
Бедните ще можех
да приютя,
топлина и обич
на тях да даря,
ако можех само
да се преродя?!

КОЛКО БЪРЗО

Колко бързо младостта ми отмина!
Колко бързо децата пораснах!
Колко бързо дойдоха и внуците!
Колко бързо мечтите угаснаха!
Ех, живот разнолик и коварен
нямаш ли милост, рушиш в надпревара!
Не бъди тъй жесток! Не отнемай
светлинката на моята вяра!
Светлинката на моето утре,
обичта към децата и хората.

ДНЕВНИК

Дневнико мой, ти малка частица от пъзел,
който редя всеки ден, всеки час.
Дневнико, ти като въздух за мене си нужен,
сякаш говориш ми мълком, без глас.

Твоите думи аз чувам, разбирам
твоите думи имат магическа власт.
Те са животът който в мене извира,
ти си моето истинско Аз.

Дневнико, ти си само стара тетрадка,
в нея записвам своите мисли, творя.
но ще ти кажа нещо по кратко:
- ти си за мен всичко в света!

МЕЧТИ

Как искам да съм непристъпно горда
като скалите вдигаш глас нагоре.
И като тях да съм спокойна,
с душа, неуловима като птица.
Догаря любовта ми в тъжен залез.
Угасващите чувства как да спра?
Нима се свеждат някога скалите?
Нима те залезите ни изпущат?
Сънят се спуща тихо в здрачината.
В очите ми сълзи не ще просветнат,
Достатъчно съм горда за да плача!

БЕЗВЕТРИЕ

И пак сме двете: аз и болката.
Изчезнал е светът и тъй е бяло!
Коя съм и къде съм, а и колко ли
време е изминало не зная.
Навярно е от взиране
в очите ми искрят звезди.
През мен валят, горят, разсичат ме!
Изтичат като пясък в неизвестното,
а болката проклетата остава.
Разсипана жерава е душата ми,
разсипана жерава при безветрие!...

ВЕЧЕР

Довлачих се едва до вкъщи
от грижи скапана и уморена.
Тук вечерите са едни и същи
и за усмивка няма време.
Вечеря, телевизия, а после
сънят заключва трудните въпроси,
които ми вгорчават дните.

ИЛЮЗИИ

Крилете, моите криле, мечтите ми:
ветрило шарено от илюзии!
При всеки опит за излитане
олекваха като перо изгубено.
Какви не ветрове ме люшкаха,
кой остър ръб не ме удари?
Боя се не остана нищо хубаво,
ненакърнено в мен до днес!

ЖИВОТ

Животът понякога е добър и дарява
с късмет, щастие и всичко останало.
А понякога става лош отнема ти всичко
дори и най малкото.
Иска ти се понякога да му кажеш СПРИ!
А друг път искаш да питаш:
„Защо постъпва така?"
Но и да питаш, да шепнеш, да викаш,
животът си продължава,
и не казва защо дава,
и защо ти отнема.

ДЕН

И този ден отмина
далеч към вечността
и ето, че пристига вечерта.
След дневната умора.

Отдъхвам си сама
прелиствам и този ден,
безмървна в самота
и питам се:

- Днес чесно ли живях?
- Какво добро направих?
- Оставих ли следа?

Така е с мен
във всеки ден.
Задача след задача,
успех след успех,
отмина си в безкрая
живота ми не лек

РОДЕН КРАЙ

Слънчево дете съм на Родопа.
Обичам своя край любим.
Не бих го заменила за широките
и шумни булеварди на Париж и Рим.
Израсла съм на воля сред широкото поле
на Бориславци.
И виждам всебе си и днес детето
изкачило бърчинката за минзухар.
Мой слънчев роден край,
прекрасен и обичан!
За мен си земен рай!
Много те обичам!

МОЯТ РОДЕН КРАЙ

Щастие е да си роден в такава страна с разнообразна и красива природа, каквато е България. В тази страна е моят роден край, намира се в крайните възвишения на Източните Родопи. Бориславци е моето родно село. Забележителностите му са много.

Река Арда, която минава покрай самото село,най - чист и прохладен въздух. От селото се открива чудесна панорама - на изток водите на язовер "Ивайловград", на север връх Света Марина, на юг височини от Родопите и красиви поляни.

Виждат се и "Голите камъни" и др.

Обичам моя роден край и се гордея с него.

Виктория Атанасова Белеева
у-ка от IIIкл. в СОУ "Д. Маджаров"
гр. Маджарово

МОЯТ РОДЕН КРАЙ

Родена съм в България. Тя се намира на Балканския полуостров. Това е най - красивото място в Европа. Нейните планини са хубави през зимата и лятото. В нейните гори има иглолистни и широколистни дървета, храсти и много тревисти растения. През лятото може да се играе или почива край реките, езерата, планитите и морето. Всички сезони в нашата родина са хубави. През пролетта всичко цъфти - дървета, треви, цветя.През зимата всичко е бяло, есента е шарена.

Аз живея в с. Бориславци. Обичам го. Тук имам приятели. Тук е моят роден дом. Това е моят роден край. Всичко ми е познато. Макар, че уча в гр. Маджарово, тук в Бориславци се чувствам спокойна и щастлива, защото това е моето родно село.

А има ли човек, който да не обича своя роден край? - Не!

Обичам своя роден край, своето родно село, така както обичам мама.

Мария Георгиева Маданджиева
V кл. в СОУ "Д. Маджаров"
гр. Маджарово.

ПОСВЕЩЕНИЕ

На Здравко - внука ми

Мое свидно и мило внуче!
Моя сбъдната мечта и щастие!
Моя голяма обич, радост и гордост!
Ти ме радваш с ум, разум и доброта.
Беше абитуриент, а сега студент.
Вярвам, че в живота ще успееш1
Достоен за обич и пример ще бъдеш!
Ти си далече не мога да те виждам.
Знай обичта ми е голяма и безкрайна.
Давам ти с шепи от духовните си сили.
Никога не свеждай глава в трудни моменти!
Бъди борбен, твърд и с високи идеали,
достоен човек, внук, син и брат,
истински българин!

Пред прага на живота - на Галиб внука ми

На добър час в живота многолик,
мое мило и любимо внуче!
Нека те не плашат бури, урагани зли,
с радост да се учиш и твориш свободно!

по пътя си ще срещнеш трудности, неволи,
ще те обземат нявга радост или скръб,
ще срещнеш хора и добри и лоши,
но нивга не унивай, не прививай гръб!

На добър час в живота и добра сполука,
от все сърце желая ти успех!
Живей, твори щастлив във двадесет и първи век
и нивга не забравяй: бъди човек! Бъди Човек!

На баща ми

Година след година
календарът отмери
твоето столетие
което ти не дочака.

сломи те болестта,
а тъй обичаше живота,
увековечен от теб във снимки,
за вечен спомен на много поколения.

Честно и обич към хората
любов към труда и отговорност
ти ни завеща,
ти нашият дядо и баща.

Ива - внучката ми

През ноември ти дойде,
изгряла с името си
на светец Иван в зимен ден
и стопли ни сърцата.

Лети, момиче, от нова сплав,
от Ливан България
и ни кажи без страх,
че всичко е нормално.

Кажи на баби и бащи,
че слънцето е общо,
че Бог за всички е един.
А другото е пошлост.

Човек се ражда гол и чист
Исус такъв възкръсна.
Момиче ти не се плаши
Исус те пази с кръста.

Благодаря ти сине - на сина ми Митко

Пожали ме, мили сине
за това, че все тъжна съм
не кори ме.
В това омъчено време
от сто горчилки пих.
Сега
целия кураж да събера,
едва ли ще напиша
весел стих...
... Благодаря ти,
мили сине, че пак
посети ме.

Бяла стая - на дъщеря ми Надя

Бяла стая
бели прозорци
бели врати.
Престилки бели.
Всичко във бяло.
Усмихнати мили лица
изтънчена доброта
и ръце, от които
изтича болестта.
Благодаря ти дъще!

Спомен - за сина ми Ивайло

Как те изпращах на двора!
Денят заедно с мен се разплака
небето се срути на улицата
и всички часовници спряха.
Но не изтичах след колата ти.
Дъждът бе заковал обувките ми.
На жилетката си сива
закопчах на криво копчетата.
А небесният плач не спираше,
нито моите сълзи
и си мислех, така се умира,
сега зная, така син се обича.

Надежда - на внука ми Самуил

Когато изглежда, че няма надежда,
че всичко е свършено вече,
недей се отчайва, недей се предава.
Кажи си: хич не ми пука човече,
от таз несполука!
Аз мога, аз вярвам, аз знам!

СНИМКОВ МАТЕРИАЛ

Първи гимназисти, ученици от Бориславци, учили в Любимец, 1946 / 47 г.

Здравка Сертева в учителската стая на ОУ "Л. Маджаров", с. Бориславци - първи работен ден.

Султанка Барбова със своя клас - IV, 1967 г.

22.III.1972 г. - Учителите посрещат първа пролет край Боюковата воденичка

Здравка Сертева с ученици

Павлинка Куманова -
учителка в детската градина

Гинка Ангелова - 1966 г.
учителка в детската градина

Ученици от III-ти клас - 1966 г.
със Султанка Барбова

Спомен с ученици от III-ти клас - 09.XI. 1968 г.

Спомен с група младежи от село Бориславци

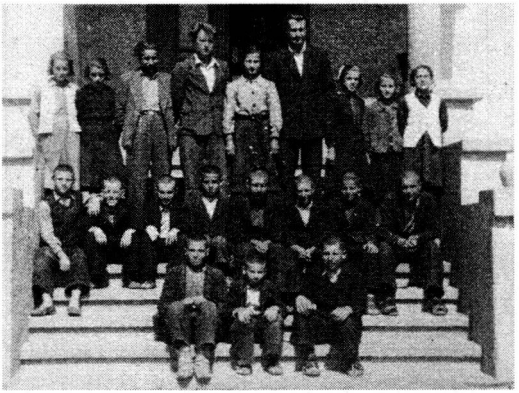
На екскурзия в Димитровград - 20.V-1958 г.

Ученици от с. Бориславци
с учителката Павлинка Куманова

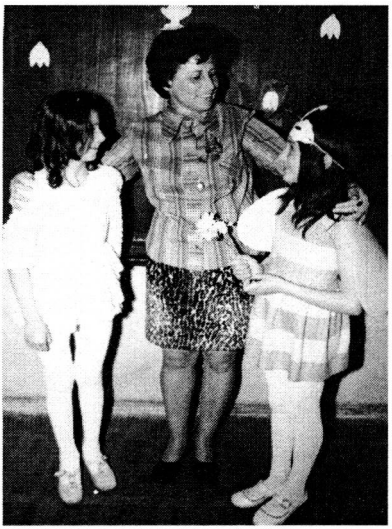
ЦДГ "8-ми март" - 1997 г.
с учителка Златка Бойнукова

Ученици от с. Бориславци с учителите Ставри Тодоров и Георги Попов - директор на училището

02.V. в Люляковата Гара (Пещерското дере) - 1956г., Сираков, Попов, Калоян Илиев, Никола Коджабоюков, Христо Г. Гюджепов,(съпруг на Султанка Каракехайова), Здравка Сертева, Султанка Теохарева и др

Здравка Сертева със свои ученички

Златка Бойнукова и Стефка - учителки в с. Бориславци - 1951/52 г.

На моста на р. Арда Радка Найдева и Мария Калфова

Танцов състав, с. Бориславци
1952/52 г.

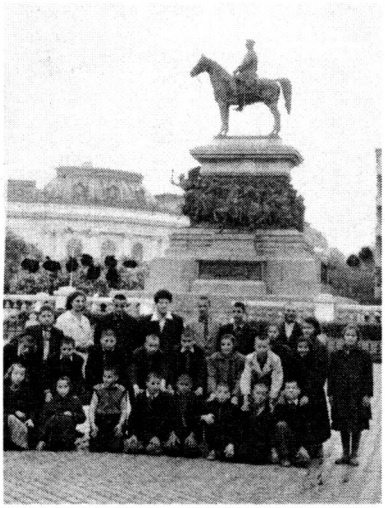
Ученички от с. Бориславци
учили в Ивайловград - 1960 г.

Певчески състав в училище "Л. Маджаров" с. Бориславци

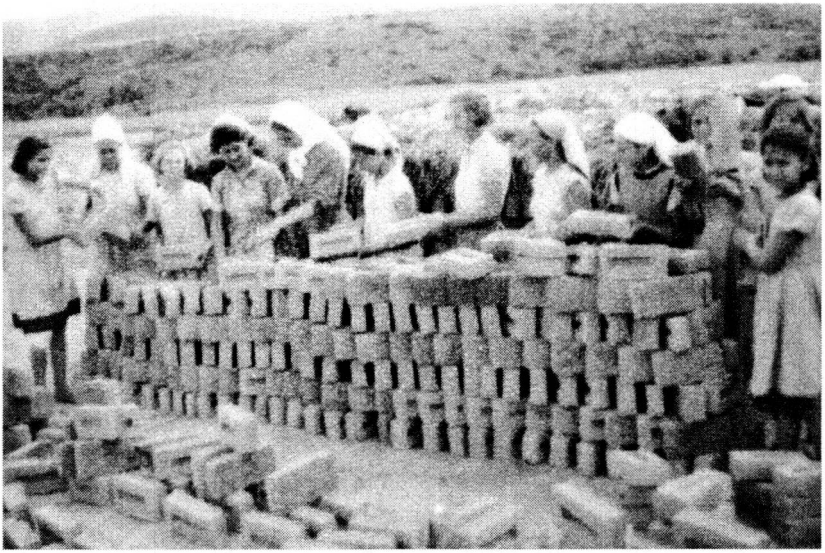
Певчески хор с акордеонист Никола Георгиев

София - екскурзия с учител Петър Ленков

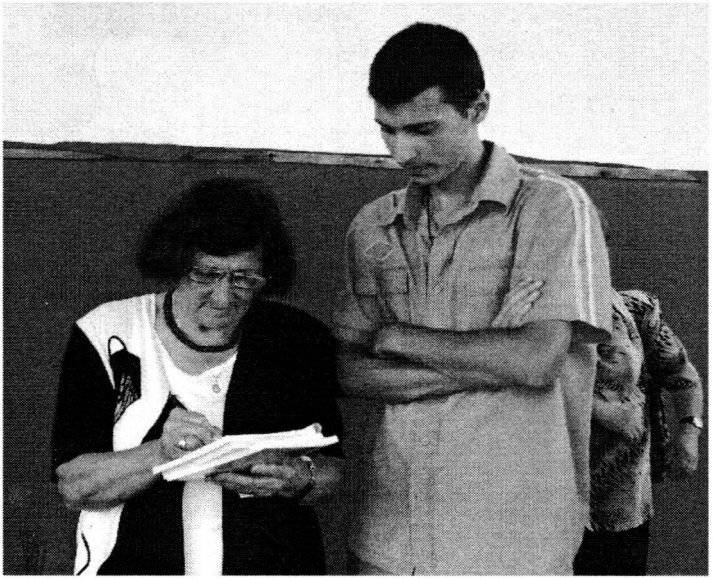
Пловдив на Бунарджика с учителката Йорданка Паничкова

Сечене на тухли за училището - бригада от училището

Читалище "Искра" - с. Борисловци

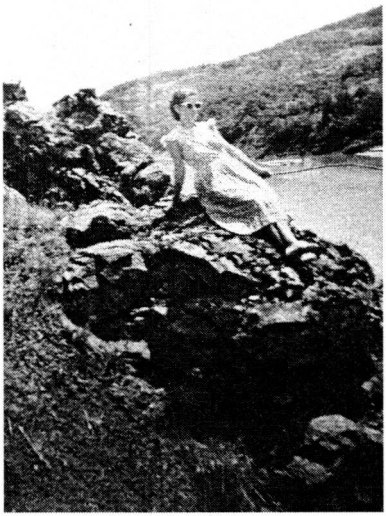
Здравка Г. Сертева дава автограв
на книгата си на внука си Здравко

Здравка като общественик - Първият тракийски
събор в с. Белащица

Здравка на Охридското езеро
2000 г.

Здравка Сертева
край река Арда

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Писмо на благодарност 05
2. Училище мое 06
3. Училище любимо 07
4. Полетът на птичката и детето 08
5. Моето семейство и училището 09
6. Моето училище 10
7. Училището 11
8. 24 - ти Май 11
9. На училището в с. Бориславци, откъдето преди 51 г. започна моя трудов път. 12
10. Учителко любима 13
11. Учител 13
12. Как красиво си ти училище любимо 14
13. На учителя с любов 14
14. Писмо до моите връсници 15
15. Спомени мили 16

Извървян път - разговор с учители живи, знаещи 17

- Начка Куманова
- Златка Бойнукова
- Атанас Гоздов
- Кольо Куртев
- Георги Борисов
- Димитър Барбов
- Султанка Барбова
- Елена Узунова

- Елена Йорданова

Спомени за починали учители 24

- Митьо и Минка Тодорови
- Мария Янева Чанкова
- Гольо Гецов

Спомени на ученици завършили Основно Училище "Л. Маджаров 29

- Елена Янева Барбова
- Елена Димитрова Кашева
- Атанас Г. Арнаудов
- Султанка Йорданова Гюджженева
- Калинка Георгиева Армутлиева
- Павлинка Г. Сертева
- Радка Найдева

Духовна Култура 41

Проза 71

- Мечтите в книги претворени 71
- Мечти 72
- Размисли върху понятието прошка 74
- Бащин дом 75
- Непокорните 76
- Приятелство 77
- Чичо Георги

Поезия

- На учителя с любов
- Родно село
- Погледнете
- Ако можех да се прероДя
- Колко бързо
- Дневник
- Мечти
- Безветрие
- Вечер
- Илюзии
- Живот
- Ден
- Роден край
- Моят роден край - I
- Моят роден край - II

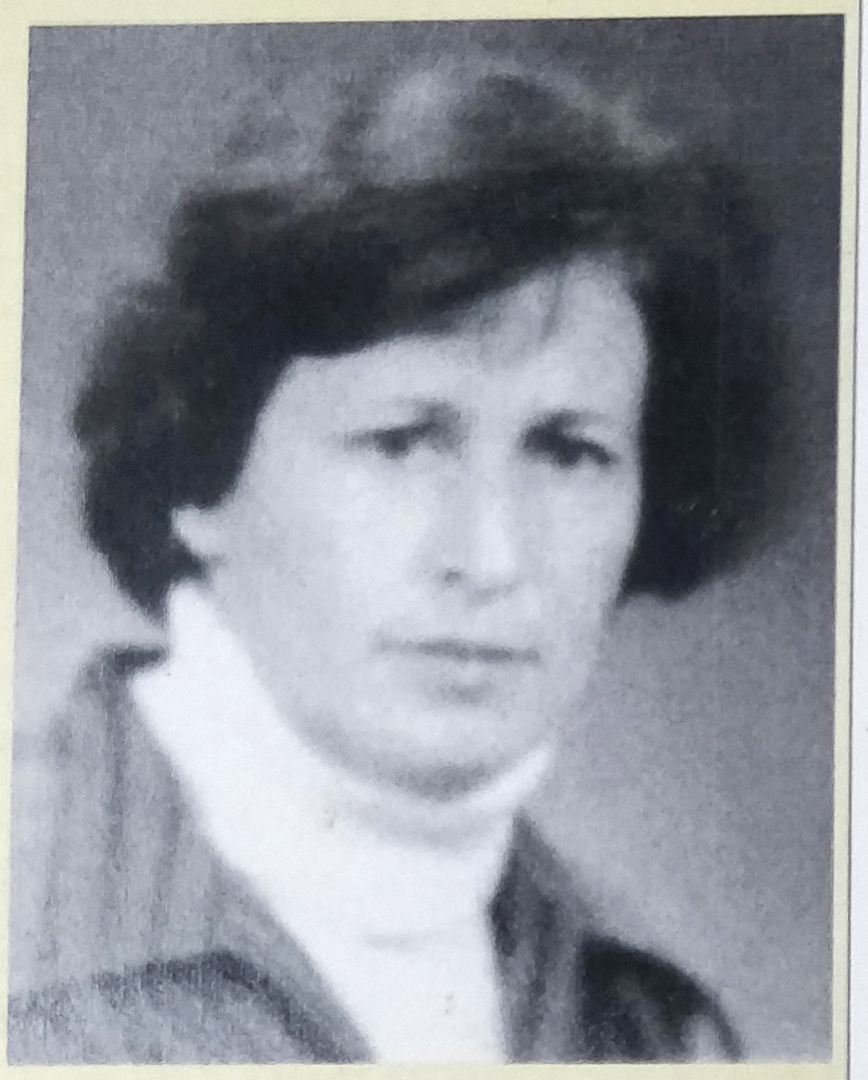
Посвещение

- На Здравко
- Пред прага на живота
- На баща ми
- На Ива
- Благодаря ти сине
- Бяла стая
- Спомен
- Надежда

Снимков материал

Автор: Здравка Георгиева Сертева - Йорданова
Редактор: Светла Георгиева Драндарова
Предпечат: "АДГ" ООД - Пловдив
Печат: **"АДГ" ООД - Пловдив**

Пловдив, 2009 г.

Здравка Георгиева Сертева - Йорданова - родена в с. Бориславци, общ. Маджарово, обл. Хасково.

Завършва Педагогическо училище в гр. Хасково и след това Българска филология в гр. Пловдив.

Работи най - напред като начален учител, след това учител по български език и литература и като директор на училище

Сега живее в с. Белащица

Автор е на :
“Бориславци - пътуване - в миналото”,
“Бакаловият род”,
“Сертевия род”,
“Искри от миналото”